

Optimalisatie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel

Definitieve rapportage

AFVALINZAMELING
LAND VAN CUIJK EN BOEKEL

4 oktober 2012

Afkortingen

HHH	(Fijn) huishoudelijk afval
GHA	Grof huishoudelijk afval
GFT	Groente-, fruit en tuinafval
OPK	Oud papier en karton
ASH	Afvalstoffenheffing
AVI	Afvalverbrandingsinstallatie
BCA	Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel
KCA	Klein Chemisch Afval
AOO	Afval Overleg Orgaan

INHOUDSOPGAVE

Concept rapportage	1
Afkortingen	2
1. Samenvatting	5
1.1 Kort en bondig	7
2. Inleiding	8
3. Beschrijving afvalinzamelsysteem	10
3.1 Inleiding	10
3.2 Beleid	10
3.3 Ondersteunend beleid	10
3.4 Afvalwijzer	11
3.5 Route-indeling	11
3.6 Haalvoorzieningen	12
3.7 Brengvoorzieningen	13
3.8 Afvalstromen	14
4. Tevredenheidsonderzoek bewoners	15
4.1 Inleiding	15
4.2 Verantwoording steekproef	15
4.3 Aanpak	16
4.4 Respons	16
4.5 Resultaten	17
4.5.1 Woonsituatie	17
4.5.2 Gft-afval	19
4.5.3 Restafval	20
4.5.4 Plastic verpakkingsafval	22
4.5.5 Textiel	24
4.5.6 Milieustraten	25
4.5.7 Algemeen	29
4.5.8 Informatievoorziening	30
5. Tevredenheidsonderzoek contractanten	32
6. Tevredenheidsonderzoek beleidsmedewerkers	34
7. Sorteeraanlyse	36
8. Benchmark gemeentelijke afvalscheiding	39
8.1 Toelichting methode	39
8.1.1 Inleiding	39
8.1.2 Systematiek	39
8.1.3 Deelnemers benchmark	41
8.1.4 Nauwkeurigheid gegevens	42
8.2 Prestatie-indicatoren milieu	44
8.2.1 Percentage bronscheiding door huishoudens (hoofdprestatie –indicator)	44
8.2.2 Percentage bronscheiding huishoudelijk afval	45
8.2.3 Scheidingspercentage per component (huishoudelijk afval)	45
8.2.4 Hoeveelheid gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per component (in kg/inw)	45
8.2.5 Percentage bronscheiding grof huishoudelijk afval	46
8.2.6 Hoeveelheid gescheiden ingezameld grof huishoudelijk afval per fractie (in kg/inw)	46

Optimalisatie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel

8.3	Prestatie-indicatoren kosten.....	48
8.3.1	Totale kosten per aansluiting (hoofdprestatie -indicator)	48
8.3.2	Verwerkingskosten (per aansluiting)	49
8.3.3	Indirecte kosten (per aansluiting)	49
8.3.4	Inkomsten (per aansluiting)	50
8.4	Prestatie-indicatoren dienstverlening.....	51
8.4.1	Inleiding.....	51
8.4.2	Indeling systematiek	51
8.5	Prestaties op hoofdlijnen.....	52
8.5.1	Milieuprestaties.....	52
8.5.2	Kostenprestaties	53
8.5.3	Prestaties dienstverlening.....	53
8.5.4	Prestaties regie	53
8.5.5	Verbeterpunten	53
9.	Conclusies en aanbevelingen.....	54
9.1	Algemeen	54
9.2	Inzameling restafval.....	54
9.3	Inzameling gft.....	55
9.4	Plastic verpakkingsafval	55
9.5	Inzameling oud papier / karton, glas, textiel	55
9.6	Inzameling via (mini)milieustraat	56
9.7	Kort en bondig.....	56
10.	Ontwikkelingen.....	58
10.1	Aanlever- en verwerkingscontracten voor huishoudelijk afval	58
10.2	Besluit Verpakkingen	58
10.3	Concurrentie verbrandingsmarkt en recyclingmarkt	59
10.4	Tariefsontwikkelingen	59
10.5	Ontwikkelingen alternatieve afvalinzamelsystemen in Nederland	60
10.6	Tot slot	61
11.	Bronnenlijst	62

Bijlage 1 Voorbeeld afvalwijzer 2011

Bijlage 2 Vragenlijst en begeleidende brief bewonersonderzoek

Bijlage 3 Overzicht resultaten sorteeraanlyse 2012

1. SAMENVATTING

De gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel werken samen voor wat betreft de particuliere afvalinzameling. In het optimalisatie onderzoek is in 2012 onderzocht hoe het huidige systeem presteert ten opzichte van de doelstelling en ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. De drie peilers waarop is onderzocht, zijn milieu, kosten en dienstverlening. Tevens is de tevredenheid van de verschillende betrokkenen onderzocht. Zo is een schriftelijke enquête gehouden onder de bewoners van het Land van Cuijk en Boekel en is de tevredenheid van de beleidsambtenaren en van de contractanten onderzocht. De tevredenheid van deze partijen is meegenomen in de evaluatie.

De ingezamelde hoeveelheid restafval is de afgelopen jaren afgenomen. Naast een goed scheidingsgedrag van bewoners is hier ook het gescheiden kunststof verpakkingsmateriaal debet aan. De ingezamelde hoeveelheid gft-afval is de laatste jaren redelijk stabiel gebleven.

Uit het tevredenheidsonderzoek blijkt dat ruim 90% van de bewoners over het algemeen (zeer) tevreden zijn over de huidige manier van inzamelen.

Binnen de database van Eureco BV behoren de gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel tot de gemeenten met de laagste hoeveelheid ingezameld restafval per inwoner per jaar.

Met een bronscheidingspercentage van 87% doet het Land van Cuijk en Boekel het aanmerkelijk beter dan de benchmark (64%). Geen enkele gemeente die deelneemt aan de benchmark overtreft dat. De hoge bronscheiding is terug te zien in de hoeveelheid restafval. Daar waar in het Land van Cuijk en Boekel slechts 82 kg (inclusief grof huishoudelijk afval) per inwoner per jaar vrijkomt, is dat in de benchmark gemiddeld 197 kg. Op alle afvalstromen worden hoge scheidingspercentages behaald. Ook op gft-afval, waar de meeste andere diftargemeenten (met een volume en frequentiesysteem) juist lage prestaties behalen doordat zij ook een tarief op gft-afval hebben gezet. In het Land van Cuijk en Boekel hoeven bewoners niet direct te betalen voor het gft-afval. De gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval en incontinentiemateriaal levert een grote bijdrage in de totale bronscheiding. De hoeveelheid grof huishoudelijk afval dat gescheiden wordt ingezameld is hoog. De scheiding ervan verloopt zeer goed (91% tegen 83% gemiddeld).

Met slechts €139,- per aansluiting aan afvalbeheerskosten is het Land van Cuijk en Boekel voordeliger dan de benchmark (€ 161,-). De afvalbeheerskosten waren in het Land van Cuijk en Boekel in 2009 nog € 10,- per aansluiting hoger. Vooral de verwijderingskosten per aansluiting van restafval zijn laag. Door de tariefzak voor restafval is het restafvalaanbod zeer gering.

Samengevat hebben de conclusies de volgende strekking:

- de afvalinzameling voldoet reeds jaren aan de doelstelling voor 2015 van het Landelijk Afvalbeheer Plan 2 (LAP 2) van 60% nuttige toepassing van het totaal aan huishoudelijk afval.
- de afvalinzameling voldoet aan de voormalige richtlijn van het AOO (Afvaloverlegorgaan) voor de ingezamelde hoeveelheid gescheiden afvalstromen per inwoner per jaar (kg/inw/jr);
- het gebruikte systeem is vanuit milieu en financieel oogpunt voordelig,
- bewoners (en beleidsmedewerkers en contractanten) zijn over het algemeen tevreden.

De aanbevelingen luiden als volgt:

Restafval:

1. Onderzoek of naast de bronscheiding van restafval ook nascheiding mogelijk is. Er dient rekening te worden gehouden met het feit dat het contract voor verwerking van restafval in 2017 afloopt. Daarnaast is er de onzekerheid van de tariefsontwikkeling die kan volgen op het aflopen van het contract.
2. Houd een 'reclamecampagne' voor de tariefzak, met het doel het beeld bij de burger te veranderen dat de tariefzak 'duur' is. Integendeel zelfs, het gebruik van de tariefzak leidt tot een aantoonbaar goedkoper afvalinzamelingssysteem. En leidt ook tot een lagere afvalstoffenheffing dan van vergelijkbare gemeenten. Als bron kunnen daarvoor de data van de benchmark gebruikt worden.
3. Verhoog de drempel voor het aanbieden van restafval en verlaag de drempel om grondstoffen aan te bieden. Dit kan bereikt worden door de frequentie van huis-aan-huis inzameling van restafval te verlagen. Voorheen zat het plastic verpakkingsafval met het restafval in de tariefzak. Door de gescheiden inzameling van het plastic verpakkingsafval is een substantieel volume uit de tariefzak gehaald, waardoor bewoners minder vaak tariefzakken aanbieden.

Gft-afval:

1. Nader onderzoeken of de frequentie van inzameling beter kan worden aangepast aan het aanbod, zonder meerkosten.
2. Mogelijkheden onderzoeken om thuiscomposterende te stimuleren (hulpmiddelen subsidiëren, informatievoorziening verbeteren). Dit kan besparen op logistieke kosten en emissies veroorzaakt door de logistiek.

Plastic verpakkingsafval:

1. Continueer de huis-aan-huis inzameling van plastic verpakkingsafval. Voorheen zat het plastic verpakkingsafval bij het restafval in de tariefzak.

Gecombineerd inzamelen:

1. Onderzoek de mogelijkheden voor het gecombineerd inzamelen van restafval, gft-afval, kunststof verpakkingsafval en mogelijk drankenkartons in een compartimentenvoertuig aan huis. Dit kan besparen op inzamel tijd, vervoersbewegingen en daarmee op inzamelkosten.

(mini)milieustraten:

1. Verbeter de informatievoorziening over het gescheiden afgeven van metalen en specifiek blik.
2. Licht burgers voor over de huidige tarieven voor verwerking van de afvalstromen.
3. Onderzoek de mogelijkheden het grof huishoudelijk restafval in meer afvalstromen te scheiden om zo tot een verdere kostenbesparing te komen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de in Brabant afgesloten contracten voor de aanlevering van restafval aan de Afvalverbrandingsinstallatie (AVI). Voor verdere scheiding komen in aanmerking: drankenkartons, harde kunststoffen, EPS, matrassen, tapijten/vloerbedekking en gips. Houd hierbij rekening met de ontwikkelingen omtrent de producenten verantwoordelijkheid voor verpakkingen en de mogelijke inzamelvergoedingen.

4. Evalueer de openingstijden van de milieustraat Haps.
5. Verantwoord de kosten van de tariefzak en de tarifiering van de milieustraat.

Overig:

1. Verstrek informatie over hoe thuis te composteren en over gescheiden afgeven van textiel en metalen (blik).
2. Promoot de mogelijkheid het grof huishoudelijk afval tegen een gunstig tarief aan huis te laten ophalen. Sinds 1 januari 2012 wordt dit uitgevoerd door Stichting Actief.

1.1 Kort en bondig

Geadviseerd wordt de huidige manier van inzamelen grotendeels te handhaven. Het systeem voldoet ruimschoots aan de landelijke richtlijnen. Daarnaast zijn de kosten voordelig en zijn bewoners over het algemeen tevreden.

Op enkele punten is verder optimalisatie van het inzamelsysteem mogelijk.

Deze verbeterpunten zijn als volgt:

- Pas de frequentie van huis-aan-huis inzameling van restafval aan van eenmaal in de twee weken naar bijvoorbeeld eenmaal in de drie of vier weken, waardoor minder restafval wordt aangeboden.
- Zorg voor meer gescheiden inzameling van grondstoffen, mits dit vanuit milieu- en financieel oogpunt voordeliger is dan integraal verbranden in een AVI.
- Evalueer de openingstijden van de milieustraat Haps.

Geadviseerd wordt om de huidige inzamelsystematiek voor restafval door middel van de blauwe tariefzak te handhaven omdat de meerkosten van een extra minicontainer niet opwegen tegen het geringe voordeel op het gebied van dienstverlening. Uit het bewonersonderzoek blijkt dat bewoners niet meer willen betalen wanneer een minicontainer voor restafval wordt ingevoerd.

Wanneer in plaats van de blauwe tariefzak een minicontainer voor restafval wordt ingevoerd:

- nemen de ledigingskosten toe: containerinzameling is duurder dan zakkeninzameling.
- nemen de verwerkingskosten toe: er zal meer restafval verwerkt moeten worden.
- neemt het milieuvoordeel af, omdat er meer restafval verbrand moet worden en de grondstoffen in het restafval daarom niet gerecycled kunnen worden.

Geadviseerd wordt de huidige inzamelsystematiek voor grof huishoudelijk afval te handhaven en de op afroep inzameling aan huis door Stichting Actief meer te promoten.

2. INLEIDING

In onderstaand plaatje stelt een dame zichzelf de vraag “waar zal ik het laten?”. Dat is nu ook precies de vraag die als een rode draad door dit document heen loopt. De mogelijkheden om afval gescheiden in te zamelen zijn legio. Daardoor is het als lokale overheid moeilijk een keuze te maken.

Gemeenten zijn wettelijk verplicht (zorgplicht) alle afvalstoffen afkomstig van particulieren in te zamelen. Deze inzameling kan bestaan uit een haal- of brengvoorziening. Een voorbeeld van een brengvoorziening is een glasbak. De gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel verzorgen gezamenlijk de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Dit gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel. Er wordt gebruik gemaakt van een tariefzak voor restafval, een (mini)container voor gft-afval en per oktober 2009 een doorzichtige zak voor huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal, die huis-aan-huis worden opgehaald. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van diverse (mini)milieustraten en in de hele regio staan ondergrondse en bovengrondse containers voor glaszameling. Voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen, inrichting en containertransport van en op (mini)milieustraten en het onderhoud aan inzamelvoorzieningen zijn contracten afgesloten met diverse bedrijven.

De aanleiding voor dit onderzoek is het feit dat een aantal afvalinzamelingscontracten voor het Land van Cuijk en de gemeente Boekel per 1 januari 2014 opnieuw moeten worden afgesloten, namelijk:

- de inzameling van rest- en gft-afval aan huis.
- de inzameling van (verpakkings)glas in ondergrondse en bovengrondse containers.
- de inzameling van kunststof verpakkingsafval aan huis.
- en mogelijk de inzameling en verwerking van textiel.

Voor de inzameling van rest- en gft-afval en glas lopen de overeenkomsten op 31 december 2013 af. Beide overeenkomsten zijn door de contractpartij (RMB) reeds met twee jaren verlengd. Vanuit financieel oogpunt was dit voordelig voor de BCA gemeenten. De overeenkomst voor de inzameling van kunststof verpakkingsafval kan door de contractpartij (RMB) met twee jaren verlengd worden.

Dit is een natuurlijk moment om na te gaan of de huidige systematiek voldoet en of er gekozen moet worden voor een andere wijze van inzameling.

Dit document geeft een antwoord op de vraag: "Voldoet de huidige systematiek? En zo niet, welke alternatieven zijn er?". Een aantal veranderopties is onderzocht op haalbaarheid en inpasbaarheid binnen het huidige systeem. De evaluatie van zowel het huidige systeem als van de verbeteropties vindt plaats aan de hand van de drie prestatiegebieden: dienstverlening, kosten en milieu. Daarnaast spelen er wettelijke en contractuele verplichtingen. Daaraan moet in ieder geval voldaan worden.

Werkwijze

De tevredenheid van de participerende partijen is onderzocht. De bewoners zijn schriftelijk geënuquêteerd. De gemeenteambtenaren en de contractanten zijn per mail benaderd.

Om het milieurendement, de kostenefficiëntie en het serviceniveau te onderzoeken is deelgenomen aan de gemeentelijke benchmark afvalscheiding 2012 en zijn in 2009, 2010 en 2012 sorteeranalyses op het restafval uitgevoerd. De definitieve rapportage van de gemeentelijke benchmark is naar verwachting begin oktober 2012 beschikbaar. Daarom is in de concept rapportage Optimalisatie Afvalinzameling van het Land van Cuijk en Boekel gebruik gemaakt van de concept cijfers uit de benchmark. Verwacht wordt dat de concept cijfers niet noemenswaardig afwijken van de definitieve cijfers.

3. BESCHRIJVING AFVALINZAMELSYSTEEM

3.1 Inleiding

De Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel streeft naar een optimale afvalinzameling binnen haar werkgebied. Door een uniforme en gezamenlijke benadering van de afvalinzameling ontstaat een andere schaalgrootte. Dankzij deze andere schaalgrootte kan kostenefficiëntie en een hoger milieurendement bereikt worden dan wanneer een gemeente individueel de afvalinzameling zou organiseren.

De zes gemeenten die in de Bestuurscommissie participeren zijn (het werkgebied) Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis.

In de Afvalstoffenverordening regio Land van Cuijk en Boekel worden regels en aanwijzingsbesluiten beschreven. Ook worden hier de definities van verschillende categorieën afvalstoffen omschreven. Deze verordening, die in 2011 is geactualiseerd, vormt de wettelijke basis voor het afvalinzamelingsysteem. De Bestuurscommissie kan nadere regels en aanwijzingsbesluiten vaststellen. De gemeenteraden van de participerende gemeenten stellen de afvalstoffenverordening vast.

3.2 Beleid

Beleidsuitgangspunt voor de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel is het principe dat de vervuiler betaalt. Dit wordt vertaald op de wijze dat herbruikbaar afval “gratis” (indirecte belasting via de afvalstoffenheffing) kan worden aangeboden, terwijl de bewoners restafval, dakleer en C-hout, wat gestort of verbrand dient te worden, tegen betaling in kunnen leveren (directe belasting). Van deze regel kan gemotiveerd worden afgeweken zoals met asbestafval. Asbest kan onder bepaalde voorwaarden kosteloos worden aangeleverd bij de centrale milieustraat te Haps. Gratis betekent in deze context dat de kosten via de afvalstoffenheffing aan alle inwoners van het Land van Cuijk en Boekel worden doorberekend (indirecte belasting) en de individuele aanbieders hier dus niet extra voor hoeven te betalen.

3.3 Ondersteunend beleid

Naast de wekelijkse inzameling probeert de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel door middel van ondersteunend beleid het consumptiegedrag van de burger te beïnvloeden (afvalpreventie). Er wordt getracht de burger te stimuleren om herbruikbare producten aan te schaffen en bepaalde afvalsoorten gescheiden te houden van het restafval. Bijvoorbeeld door gft-afval, glas, textiel en oude papier gescheiden aan te bieden, zodat dit materiaal hergebruikt kan worden. Het ondersteunend beleid omvat de volgende elementen:

- informatievoorziening door middel van de informatielijn, website, afvalwijzer en door frequent op de gemeentepagina te publiceren over huishoudelijk afval.
- de centrale milieustraat in Haps waar 18 (recyclebare maar ook gevaarlijke) afvalcomponenten aangeboden kunnen worden. Betaald moet worden voor restafval, dakleer en C-hout, maar niet voor de overige 15 afvalcomponenten. Tot 2 m³ per keer kunnen deze afvalstromen gratis worden aangeboden.

- er zijn zeven minimilieustraten in het werkgebied waar zes tot negen herbruikbare afvalcomponenten kunnen worden aangeboden. Deze componenten kunnen gratis worden aangeboden.
- Een zestal afvalsoorten kan men tegen betaling op afroep aan huis door Stichting Actief laten ophalen.
- Klein chemisch afval (KCA) wordt eenmaal in de maand ingezameld op de minimilieustraten. Daarnaast wordt iedere vrijdag en zaterdag KCA ingezameld op de centrale milieustraat in Haps.
- Lokale brengvoorzieningen voor glas, oud papier, karton, textiel en luiers & incontinentiemateriaal.
- Zwerfafvalplan waarin voorlichtingsacties en handhavingsacties zijn opgenomen (Landelijke Opschoondag, Opschoondag voor scholen, project Nederland Schoon middelbare scholen en Netwerk Zwerfafval).

3.4 Afvalwijzer

Om bewoners te informeren over de wijze van afvalinzameling is door het RMB een zogenaamde afvalwijzer ontwikkeld. Deze afvalwijzer is verschillend per ophaalroute en deze wordt ieder kalenderjaar herzien. In de afvalwijzer worden alle data genoemd waarop gft-, rest-, kunststof verpakkingsafval en kerstbomen huis-aan-huis worden opgehaald. Er worden belangrijke adressen, telefoonnummers en openingstijden in genoemd. Daarnaast wordt een beschrijving gegeven van de verschillende afvalstromen en hoe daarmee te handelen. Ook worden tips over afvalscheiding en feiten over prestaties van de BCA in de afvalwijzer weergegeven. In de afvalwijzer worden ook de tarieven voor het aanbieden of op laten halen van diverse afvalsoorten gepubliceerd. Een voorbeeld van een afvalwijzer treft u aan in bijlage 1.

3.5 Route-indeling

De routes lopen (vanwege de geografische ligging) over en door de gemeentegrenzen heen. De afvalinzameling geschiedt altemeerend: de ene week wordt het gft-afval opgehaald en de andere week het restafval. Daarnaast wordt op dezelfde dag als het restafval het kunststof verpakkingsafval huis-aan-huis ingezameld.

3.6 Haalvoorzieningen

In deze paragraaf worden huis-aan-huis inzamelingsmiddelen omschreven.

Huis-aan-huis inzamelingsmiddelen (haalvoorzieningen)	
Afvalsoort	Inzamelingsmiddelen
gft-afval	<ul style="list-style-type: none">• Bij laagbouwwoningen: minicontainer van 140 of 240 liter.• Bij hoogbouwwoningen: 240 liter verzamelcontainer of een gft-emmer (40 liter)
Restafval	De blauwe tariefzak te koop bij aangewezen detaillisten
Kunststof verpakkingsafval	Plastic Heroes-zakken verkrijgbaar bij (mini)milieustraten, gemeentehuizen en enkele detaillisten
Textiel	In zakken of een ander inzamelmiddel welk door een (rechts)persoon (met een inzamelvergunning voor textiel) beschikbaar zijn gesteld
Papier	Kraakperswagen en inzameling via verenigingen met containers
Grof huishoudelijk afval	Ophaaldienst op afroep: zes afvalsoorten worden tegen betaling opgehaald aan huis. Dit betreft de afvalstromen metalen, grof tuinafval, A en B hout, wit- en bruingoed, grof huishoudelijk afval en restafval
Kerstbomen	Voor het inzamelen van kerstbomen wordt aan het begin van het jaar een aparte inzamelronde gereden.

3.7 Brengvoorzieningen

In deze paragraaf worden de brengvoorzieningen opgesomd.

Inzamelvoorzieningen binnen het werkgebied (brengvoorzieningen)	
Afvalsoort	Inzamelvoorziening
Wit- en bruingoed	Containers op de centrale milieustraat te Haps, de minimilieustraat in Boekel en bij Stichting Actief in Boxmeer
Grof huishoudelijk restafval	Stortvakken op de centrale milieustraat te Haps en containers op de minimilieustraat te Boekel
Vlakglas	Containers op de centrale milieustraat te Haps
Spiegelglas	Idem
Asbest	Idem
Afvalhout C	Idem
Afvalhout A	Idem en containers op minimilieustraten (hout A + B in een container op minimilieustraten)
Afvalhout B	Idem en containers op minimilieustraten (hout A + B in een container op minimilieustraten)
Non-ferro metalen en puin	Stortvakken op de centrale milieustraat te Haps en containers op minimilieustraten
Grond	Containers op de locatie van de centrale milieustraat te Haps
Verpakkingsglas	Wijkcontainers (ondergronds en bovengronds) geplaatst op verschillende locaties binnen het werkgebied en de regionale milieustraat
Textiel	Bewaarmiddel geplaatst op verschillende locaties door vergunninghouder en containers op de centrale milieustraat te Haps
Oud papier en karton	Container, geplaatst op diverse locaties door vergunninghouders; Containers op de locatie van de regionale milieustraat te Haps; Kraakperswagen voor de huis-aan-huis inzameling
Luiers en incontinentiemateriaal	Containers voor gebruikte luiers geplaatst bij een groot aantal peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, de minimilieustraten, de centrale milieustraat in Haps en de kringloopwinkel in Cuijk en Boxmeer
KCA	Klein chemisch afval kan worden aangeboden in de beschikbaar gestelde box op de (mini)milieustraten

3.8 Afvalstromen

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aanbod van een aantal belangrijke afvalstromen per inwoner per jaar weergegeven.

Ontwikkeling belangrijke afvalcomponenten totale werkgebied [kg/inw/jr]					
Afvalcomponent	2007	2008	2009	2010	2011
Restafval	77	75	65	58	57
gft-afval	177	173	173	166	173
Oud papier en karton (OPK)	85	85	80	77	75
(Verpakkings)glas	27	27	27	27	28
Textiel	4	4	5	5	4
Kunststof verpakkingsafval	0	0	8	16	18

*= exclusief de stroom batterijen die door Stibat (Stichting Batterijen) is ingezameld

4. TEVREDENHEIDSONDERZOEK BEWONERS

4.1 Inleiding

Met behulp van een schriftelijke vragenlijst is de tevredenheid van de inwoners van het Land van Cuijk en Boekel over de huidige manier van afvalinzameling gemeten. Dit is in 2010 ook gebeurd. De vragen uit de vragenlijst van toen zijn voor dit onderzoek voor een groot deel overgenomen. Dit om de resultaten te kunnen vergelijken. Er zijn wel een aantal vragen ingevoegd, onder andere over de inzameling van plastic verpakkingsafval en de wijzigingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd, bijvoorbeeld de verruiming van de openingstijden van de milieustraat. De volledige vragenlijsten en begeleidende brief vindt u in bijlage 2.

4.2 Verantwoording steekproef

In het Land van Cuijk en Boekel zijn 39.164 huishoudens aangesloten voor de afvalinzameling. Deze populatie is homogeen, omdat iedereen deelneemt aan de afvalinzameling; iedereen kan de gestelde vragen beantwoorden. Voor de bepaling van de steekproefomvang is uitgegaan van de volgende algemeen geaccepteerde nauwkeurigheid:

- Betrouwbaarheid is 95%
(dit betekent dat 1 van de 20 antwoorden niet overeenkomt met de werkelijkheid)
- Nauwkeurigheid is 3%
(dit betekent dat als de score 80 aangeeft het werkelijke aantal tussen 77 en 82 zal liggen)

Voor de gewenste betrouwbaarheid en nauwkeurigheid bij dit aantal aansluitingen moeten tenminste 1.105 vragenlijsten worden verwerkt. Aangenomen wordt dat 40% van de steekproef een respons zal geven, dus de omvang van de steekproef moet dan minimaal 2.763 zijn. Het gekozen aantal van 3.000 te verzenden vragenlijsten is daarmee ruim voldoende.

Het aantal vragenlijsten wordt naar rato per gemeente berekend. Dat levert het volgende overzicht op.

2012	Aantal huishoudens	Verzonden vragenlijsten
Boekel	3.592	275
Boxmeer	11.369	871
Cuijk	10.190	781
Mill en Sint Hubert	5.082	389
Grave	4.386	336
Sint Anthonis	4.545	348
Totaal	39.164	3000

Tabel 1. Overzicht steekproef per gemeente

4.3 Aanpak

Het onderzoek is aangekondigd middels een artikel op de gemeentepagina's van de gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel. Tevens heeft er een bericht gestaan op de website van de BCA en op de gemeentelijke websites.

De vragenlijst bestaat uit open en gesloten vragen. De gesloten vragen zijn ingevoerd in het statistische programma SPSS. De open vragen zijn in Excel verwerkt. In dit rapport worden de meest opvallende of vaker voorkomende antwoorden op de open vragen benoemd. De Excelsheets met alle antwoorden op de open vragen zijn op te vragen bij het RMB. De antwoorden op de gesloten vragen zijn verwerkt in tabellen. Waar dat relevant is, zijn de gegevens vergeleken met antwoorden op andere vragen of met de resultaten van het onderzoek uit 2010. Ook is bij de meeste vragen onderscheid gemaakt per gemeente.

4.4 Respons

In week 16 (16-20 april 2012) zijn de vragenlijsten verstuurd. De respondenten konden de vragenlijst tot 18 mei 2012 retourneren. Ook na die datum is nog een aantal vragenlijsten retour gekomen. Deze zijn ook nog verwerkt.

Van de 3.000 verzonden vragenlijsten zijn er 1.501 ingevuld retour gekomen. Dat betekent een respons van 50%. Dat is ruim boven verwachting!

4.5 Resultaten

4.5.1 Woonsituatie

Vraag 1. In welke gemeente woont u?

	Absoluut aantal
Boekel	142
Boxmeer	471
Cuijk	364
Mill en Sint Hubert	177
Grave	175
Sint Anthonis	166
Missing	6
Totaal	1.501

Tabel 2. Vraag 1: gemeente

Wanneer in bovenstaande tabel het aantal verzonden vragenlijsten verwerkt wordt, kan per gemeente berekend worden wat de respons is.

	Verzonden vragenlijsten	Respons (absoluut aantal)	Respons (percentage)
Boekel	275	142	52%
Boxmeer	871	471	54%
Cuijk	781	364	47%
Mill en Sint Hubert	389	177	46%
Grave	336	175	52%
Sint Anthonis	348	166	48%
Missing	-	6	-
Totaal	3000	1.501	50%

Tabel 3. Respons per gemeente

In de gemeente Boxmeer is de respons het hoogst en in de gemeente Mill en Sint Hubert het laagst. Er zit echter weinig verschil tussen de zes gemeenten. De respons is in alle gemeenten rond de totale respons van 50%.

Vraag 2. In welke leeftijdscategorie valt u?

	Absoluut aantal	Percentage
30 jaar of jonger	70	4,7%
Tussen 31 en 64 jaar	910	60,6%
65 jaar en ouder	515	34,3%
Missing	6	0,4%
Totaal	1501	100%

Tabel 4. Vraag 2: leeftijd

De meeste respondenten (2/3 deel) zijn tussen de 31 en 64 jaar. Opvallend is de kleine groep respondenten die 30 jaar of jonger is. Reden kan zijn dat de vragenlijst per post is verstuurd en ook per post geretourneerd moest worden. Deze groep was misschien groter geweest wanneer de vragenlijst (ook) digitaal ingevuld kon worden.

Vraag 3. Woont u in de kern of in het buitengebied?

	Absoluut aantal	Percentage
Kern	1161	77,3%
Buitengebied	323	21,5%
Missing	17	1,1%
Totaal	1501	100%

Tabel 5. Vraag 3: kern of buitengebied

Meer dan driekwart van de respondenten woont in de kern van hun gemeente.

Vraag 4. Woont u in hoog- of in laagbouw?

Deze vraag werd alleen gesteld aan respondenten die bij vraag 3 aan hebben gegeven in de kern te wonen.

	Absoluut aantal	Percentage
Hoogbouw	88	7,6%
Laagbouw	1038	89,4%
Missing	35	3,0%
Totaal	1161	100%

Tabel 6. Vraag 4: hoog- of laagbouw

Het grootste gedeelte van de respondenten die in een kern woont, woont in laagbouw.

4.5.2 Gft-afval

Vraag 5. Wat vindt u van het aantal keer dat gft-afval aan huis wordt ingezameld?

	Absoluut aantal	Percentage
Goed zoals het nu is, 1 keer per 2 weken	1064	70,9%
Vaker, 1 keer per week	110	7,3%
Minder vaak, 1 keer per 3 weken	12	0,8%
Minder vaak, 1 keer per 4 weken	22	1,5%
Vaker in de zomer, minder vaak in de winter	264	17,6%
Geen mening	16	1,1%
Missing	13	0,9
Totaal	1501	100%

Tabel 7. Vraag 5: inzamelfrequentie gft-afval

Het grootste gedeelte van de respondenten geeft aan dat de inzamelfrequentie van gft-afval goed is zoals het nu is. Gft-afval wordt eens per twee weken ingezameld en dat blijkt voldoende. Het maakt weinig verschil of respondenten in de kern of in het buitengebied wonen. Dit is weergegeven in onderstaande tabel. Tabel 9 laat zien dat er wel wat kleine verschillen zitten tussen hoog- en laagbouw. De respondenten die in hoogbouw wonen geven vaker aan dat het gft-afval in de zomer vaker en in de winter minder vaak mag worden ingezameld. De respondenten in laagbouw geven vaker aan dat het goed is zoals het nu is, dus 1 keer per 2 weken. Enerzijds is dit opvallend, omdat hoogbouwbezoekers geen tuin hebben en het aanbod van met name de tuinfraction sterk seizoensgebonden is. Anderzijds is dit te verklaren doordat zij weinig ruimte hebben om gft-afval te bewaren en dit in de zomermaanden eerder gaat stinken dan in de wintermaanden.

Wat vindt u van het aantal keer dat gft-afval aan huis wordt ingezameld?	1 keer per 2 weken	1 keer per week	1 keer per 3 weken	1 keer per 4 weken	Vaker in de zomer, minder vaak in de winter	Geen mening	Totaal
Kern	827 71,7%	90 7,8%	7 0,6%	13 1,1%	209 18,1%	8 0,7%	1154 100%
Buitengebied	224 70,2%	20 6,3%	5 1,6%	9 2,8%	53 16,6%	7 2,2%	319 100%

Tabel 8. Inzamelfrequentie gft-afval in kern of buitengebied

Wat vindt u van het aantal keer dat gft-afval aan huis wordt ingezameld?	1 keer per 2 weken	1 keer per week	1 keer per 3 weken	1 keer per 4 weken	Vaker in de zomer, minder vaak in de winter	Geen mening	Totaal
Hoogbouw	63 76,8%	9 11%	0 0%	2 2,4%	6 7,3%	2 2,4%	82 100%
Laagbouw	730 87,3%	80 9,6%	6 0,7%	11 1,3%	2 0,2%	7 0,8%	836 100%

Tabel 9. Inzamelfrequentie gft-afval in hoog- of laagbouw

Vraag 6. Hoeveel zou u per jaar extra willen betalen wanneer de gft-container in de zomerperiode vaker wordt geleidigd (1 keer per week) en in de winterperiode minder vaak (1 keer per maand)?

Deze vraag werd alleen gesteld aan respondenten die bij vraag 5 aan hebben gegeven dat het gft-afval vaker ingezameld mag worden en aan de respondenten die antwoordden met 'mag vaker in de zomerperiode en minder vaak in de winterperiode'.

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	209	55,9%
€0,- tot €5,- per jaar	77	20,6%
€6,- tot €10,- per jaar	67	17,9%
€10,- tot €20,- per jaar	21	5,6%
Missing	0	0,0%
Totaal	374	100%

Tabel 10. Vraag 6: hoeveel betalen voor wisselende inzamelfrequentie gft-afval in zomer en winter

Iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan niets extra te willen betalen wanneer de gft-container in de zomer vaker en in de winter minder vaak wordt geleidigd. Ongeveer 1/5 deel van de respondenten heeft er echter wel een klein bedrag voor over, tot €5,- per jaar.

4.5.3 Restafval

Vraag 7. Wat vindt u van het aantal keer dat restafval aan huis wordt ingezameld?

	Absoluut aantal	Percentage
Goed zoals het nu is, 1 keer per 2 weken	1231	82%
Vaker, 1 keer per week	73	4,9%
Minder vaak, 1 keer per 3 weken	90	6,0%
Minder vaak, namelijk 1 keer per 4 weken	73	4,9%
Geen mening	27	1,8%
Missing	7	0,5%
Totaal	1501	100%

Tabel 11. Vraag 7: inzamelfrequentie restafval

De meeste respondenten vinden de frequentie van de inzameling van restafval aan huis goed zoals het nu is, namelijk 1 keer per twee weken. 6% van de respondenten geeft aan dat het wel minder vaak mag, namelijk 1 keer per drie week.

Het is zinvol te bekijken of de antwoorden op deze vraag verschillen voor respondenten die in de kern of in het buitengebied wonen en of er verschil valt te zien voor respondenten die in hoog- of laagbouw wonen. In respectievelijk de tabellen 12 en 13 wordt dit weergegeven.

Wat vindt u van het aantal keer dat restafval aan huis wordt ingezameld?	1 keer per 2 weken	1 keer per week	1 keer per 3 weken	1 keer per 4 weken	Geen mening	Totaal
Kern	965 83,3%	60 5,2%	72 6,2%	49 4,2%	13 1,1%	1159 100%
Buitengebied	252 79%	12 3,8%	18 5,6%	24 7,5%	13 4,1%	319 100%

Tabel 12. Inzamelfrequentie restafval in kern en buitengebied

De percentages zijn nagenoeg hetzelfde. Wel valt op dat het percentage respondenten dat vindt dat restafval wel vaker ingezameld mag worden, kleiner is in het buitengebied. In de kern zijn er juist net iets meer respondenten die de inzamelfrequentie van restafval goed vinden zoals deze nu is, namelijk 1 keer per 2 weken.

Wat vindt u van het aantal keer dat restafval aan huis wordt ingezameld?	1 keer per 2 weken	1 keer per week	1 keer per 3 weken	1 keer per 4 weken	Geen mening	Totaal
Hoogbouw	68 77,3%	11 12,5%	2 2,3%	5 5,7%	2 2,3%	88 100%
Laagbouw	862 83,4%	48 4,6%	70 6,8%	45 4,4%	9 0,9%	1034 100%

Tabel 13. Inzamelfrequentie restafval voor hoog- en laagbouw

Ook hier zijn de verschillen minimaal. Wel geeft 6,8% van de respondenten die in laagbouw wonen tegenover 2,3% van de respondenten die in hoogbouw wonen aan dat restafval minder vaak mag worden ingezameld, namelijk 1 keer per 3 weken. Respondenten die in laagbouw wonen geven net iets vaker aan de inzamelfrequentie van restafval goed te vinden zoals deze nu is, namelijk 1 keer per 2 weken.

Vraag 8. Hoeveel zou u per jaar extra willen betalen wanneer u een minicontainer krijgt voor het restafval in plaats van de blauwe tariefzak?

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	938	62,5%
€0,- tot €15,- per jaar	326	21,7%
€16,- tot €30,- per jaar	146	9,7%
€31,- tot €45,- per jaar	29	1,9%
Missing	62	4,1%
Totaal	1501	100%

Tabel 14. Vraag 8: hoeveel betalen voor minicontainer voor restafval

Meer dan de helft van de respondenten wil niets extra's betalen voor een minicontainer voor het restafval in plaats van de blauwe tariefzak. Het wil niet zeggen dat deze respondenten geen minicontainer willen, maar ze hebben daar in ieder geval geen extra geld voor over. Ongeveer 1/5 van de respondenten wil daar wel tot €15,- extra per jaar voor betalen.

Vraag 9. Wat zou u verbeterd willen zien aan de huidige manier van inzamelen van restafval?

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	978	65,2%
Anders	305	20,3%
Missing	218	14,5%
Totaal	1501	100%

Tabel 15. Vraag 9: verbeteringen inzameling restafval

Meer dan de helft van de respondenten zou niets verbeterd willen zien aan de huidige manier van inzamelen van restafval. Ongeveer 1/5 deel van de respondenten heeft het open gedeelte van deze vraag ingevuld en heeft dus wel verbeterpunten. De meest opvallende en meest gegeven antwoorden staan hieronder opgesomd:

- graag een (mini)container voor restafval in plaats van de blauwe tariefzakken;
- blauwe tariefzakken goedkoper maken;
- blauwe tariefzakken sterker maken, ze gaan snel stuk;
- géén container, het systeem met de blauwe tariefzakken is prima;
- ondergrondse container voor restafval;
- ook grof vuil eens in de zoveel tijd aan huis ophalen;

4.5.4 Plastic verpakkingsafval

Vraag 10. Wat vindt u van het aantal keer dat plastic verpakkingsafval aan huis wordt ingezameld ten opzichte van het aantal keer van vorig jaar (toen: 1 keer per maand)?

	Absoluut aantal	Percentage
Goed zoals het nu is, 1 keer per 2 weken	1289	85,9%
Vaker, 1 keer per week	77	5,1%
Minder vaak, 1 keer per maand	103	6,9%
Geen mening	17	1,1%
Missing	15	1,0%
Totaal	1501	100%

Tabel 16. Vraag 10: inzamelfrequentie plastic verpakkingsafval

De meeste respondenten vinden de frequentie van de inzameling van plastic verpakkingsafval goed zoals het nu is, namelijk 1 keer per twee weken.

Het is zinvol te bekijken of de antwoorden op deze vraag verschillen voor respondenten die in de kern of in het buitengebied wonen en of er verschil valt te zien voor respondenten die in hoog- of laagbouw wonen. In respectievelijk de tabellen 17 en 18 wordt dit weergegeven.

Wat vindt u van het aantal keer dat plastic wordt ingezameld?	1 keer per 2 weken	1 keer per week	1 keer per maand	Geen mening	Totaal
Kern	1020 88,6%	61 5,3%	59 5,1%	11 1,0%	1151 100%
Buitengebied	253 79,8%	15 4,7%	43 13,6%	6 1,9%	317 100%

Tabel 17. Inzamelfrequentie plastic verpakkingsafval in kern en buitengebied

Het percentage respondenten dat de frequentie van de inzameling van plastic verpakkingsafval goed vindt zoals het nu is, is in de kern groter dan in het buitengebied. In het buitengebied mag het van de respondenten namelijk minder vaak ingezameld worden.

Wat vindt u van het aantal keer dat plastic wordt ingezameld?	1 keer per 2 weken	1 keer per week	1 keer per maand	Geen mening	Totaal
Hoogbouw	77 88,5%	5 5,7%	3 3,4%	2 2,3%	87 100%
Laagbouw	905 87,9%	57 5,5%	58 5,6%	10 1,0%	1030 100%

Tabel 18. Inzamelfrequentie plastic verpakkingsafval voor hoog- en laagbouw

De verschillen tussen hoog- en laagbouw als het gaat om de inzamelfrequentie van plastic verpakkingsafval is te verwaarlozen.

Vraag 11. U kunt uw plastic verpakkingsafval niet meer aanbieden op de minimilieustraten. Wat vindt u daarvan?

	Absoluut aantal	Percentage
Prima, het wordt toch aan huis opgehaald	1200	79,9%
Prima, ik kan nog naar Haps	77	5,1%
Vervelend, maar 1 keer per twee weken aan huis	97	6,5%
Vervelend, alleen nog maar in Haps	24	1,6%
Geen mening	67	4,5%
Missing	36	2,4%
Totaal	1501	100%

Tabel 19. Vraag 11: inzameling plastic verpakkingsafval op minimilieustraten verdwenen

Bijna 80% van de respondenten vindt het prima dat het plastic verpakkingsafval niet meer op de minimilieustraten aangeboden kan worden. Het wordt immers eens per twee weken aan huis opgehaald.

Vraag 12. Wat zou u verbeterd willen zien aan de huidige manier van inzamelen van plastic verpakkingsafval?

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	1181	78,7%
Anders	169	11,3%
Missing	151	10,1%
Totaal	1501	100%

Tabel 20. Vraag 12: verbeteringen inzameling plastic verpakkingsafval

Bijna 80% van de respondenten zou niets verbeterd willen zien aan de huidige manier van inzamelen van plastic verpakkingsafval. Iets meer dan 10% heeft het open gedeelte van deze vraag ingevuld en heeft dus wel verbeterpunten. De meest opvallende en meest gegeven antwoorden staan hieronder opgesomd:

- plastic moet zoals voorheen ook op de minimilieustraat aangeboden kunnen worden;
- de plastic zakken gaan snel kapot, kwaliteit ervan verbeteren;
- oplossing vinden voor het wegwaaien van de zakken als je ze aan de straat zet;
- je moet makkelijker aan de zakken kunnen komen, dus aan huis verspreiden of bij de supermarkten;

4.5.5 Textiel

Vraag 13. In welke mate bent u tevreden over de huidige manier van inzamelen van textiel?

	Absoluut aantal	Percentage
Zeer tevreden	177	11,8%
Tevreden	855	57%
Ontevreden	43	2,9%
Zeer ontevreden	22	1,5%
Geen mening	360	24%
Missing	44	3,0%
Totaal	1501	100%

Tabel 21. Vraag 13: tevreden inzameling textiel

Meer dan de helft van de respondenten is tevreden over de huidige manier van inzamelen van textiel. Bijna een kwart heeft geen mening. Slechts een kleine 5% is ontevreden of zeer ontevreden.

Vraag 14. Wist u dat ook gescheurde en versleten kleding of vodden in de textielcontainer aangeboden mag worden?

	Absoluut aantal	Percentage
Ja, dat wist ik	589	39,2%
Nee, dat wist ik niet	880	58,6%
Missing	32	2,2%
Totaal	1501	100%

Tabel 22. Vraag 14: kennis over wat in textielcontainer mag

Het grootste deel van de respondenten wist niet dat je ook gescheurde en versleten kleding of vodden in de textielcontainer mag stoppen. Een kleine 40% van de respondenten wist het wel.

Vraag 15. Wat zou u verbeterd willen zien aan de huidige manier van inzamelen van textiel en kleding?

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	913	60,8%
Meer textielcontainers op handige plaatsen	257	17,1%
Textiel en kleding vaker aan huis inzamelen	51	3,4%
Betere informatie over hoe en waar textiel en kleding aangeboden mag worden	152	10,1%
Betere informatie over het nut en de noodzaak om textiel en kleding te scheiden	49	3,3%
Anders	37	2,5%
Missing	42	2,8%
Totaal	1501	100%

Tabel 23. Vraag 15: verbeteringen inzameling textiel

Ruim 60% van de respondenten heeft geen verbeterpunten voor de inzameling van textiel. Bijna 1/5 deel van de respondenten zou graag meer textielcontainers zien op handige plaatsen, zoals bij de supermarkt. Zo'n 10% zou graag betere informatie krijgen over hoe en waar textiel en kleding aangeboden mag worden.

4.5.6 Milieustraten

Milieustraat en groenstraat in Haps

De milieustraat en groenstraat in Haps zijn sinds november 2010 op maandag en woensdag van 13.00 tot 17.00 uur geopend, op vrijdag van 9.00 tot 16.30 uur en op zaterdag van 9.00 tot 15.00 uur.

Vraag 16. In welke mate bent u tevreden over de huidige openingstijden van de milieustraat en groenstraat in Haps?

	Absoluut aantal	Percentage
Zeer tevreden	208	13,9%
Tevreden	871	58%
Ontevreden	59	3,9%
Zeer ontevreden	7	0,5%
Geen mening	305	20,3%
Missing	51	3,4%
Totaal	1501	100%

Tabel 24. Vraag 16: tevreden openingstijden milieustraat en groenstraat Haps

Ruim 70% van de respondenten is tevreden of zelfs zeer tevreden over de huidige openingstijden van de milieustraat en groenstraat in Haps. 4% van de respondenten is er ontevreden of zeer ontevreden over. 1/5 deel van de respondenten heeft hier geen mening over. De reden hiervoor is vaak dat deze respondenten niet of nauwelijks op de milieustraat komen.

Vraag 17. Indien de openingstijden van de milieustraat en groenstraat in Haps verder verruimd worden, op welke dagdelen zou wat u betreft de milieustraat en groenstraat in Haps dan extra geopend moeten zijn?

Op deze vraag konden de respondenten meerdere antwoorden geven met een maximum van twee.

	Absoluut aantal
Maandagochtend	159
Dinsdagochtend	52
Dinsdagmiddag	112
Woensdagochtend	178
Donderdagochtend	65
Donderdagmiddag	200
Zaterdagmiddag	611
Totaal	1377

Tabel 25. Vraag 17: verruiming openingstijden milieustraat en groenstraat in Haps

Door de respondenten is het vaakst gekozen voor zaterdagmiddag als extra openingstijd voor de milieustraat en groenstraat in Haps. De tweede en derde keuze zijn respectievelijk donderdagmiddag en woensdagochtend.

Omdat iedere respondent maximaal twee antwoorden kon geven op deze vraag kunnen er geen percentages berekend worden. Ook zijn er respondenten geweest die geen antwoord hebben gegeven en daarom komt uiteindelijk het totaal aantal op 1377 uit.

Vraag 18. Hoeveel zou u per jaar extra willen betalen wanneer de milieustraat en groenstraat in Haps vaker open zouden zijn?

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	1307	87,1%
€0,- tot €5,- per jaar	77	5,1%
€6,- tot €10,- per jaar	22	1,5%
€10,- tot €20,- per jaar	2	0,1%
Missing	93	6,2%
Totaal	1501	100%

Tabel 26. Vraag 18: hoeveel betalen voor ruimere openingstijden milieustraat en groenstraat in Haps

Bijna geen van de respondenten wil iets extra's betalen voor ruimere openingstijden van de milieustraat en groenstraat in Haps. Zo'n 5% van de respondenten heeft er wel tot €5,- per jaar voor over.

Minimilieustraten

De minimilieustraten zijn op zaterdag van 9.00 tot 13.00 uur geopend.

Vraag 19. In welke mate bent u tevreden over de huidige openingstijden van de minimilieustraten?

	Absoluut aantal	Percentage
Zeer tevreden	125	8,3%
Tevreden	868	57,8%
Ontevreden	127	8,5%
Zeer ontevreden	17	1,1%
Geen mening	302	20,1%
Missing	62	4,1%
Totaal	1501	100%

Tabel 27. Vraag 19: tevreden openingstijden minimilieustraten

Ruim 65% van de respondenten is tevreden of zelfs zeer tevreden over de huidige openingstijden van de minimilieustraten. Bijna 10% van de respondenten is er ontevreden of zeer ontevreden over. 1/5 deel van de respondenten heeft hier geen mening over. De reden hiervoor is vaak dat deze respondenten niet of nauwelijks op de minimilieustraat komen.

Vraag 20. Indien de openingstijden van de minimilieustraten verruimd worden, op welke dagdelen zouden wat u betreft de milieustraten dan extra geopend moeten zijn?

Op deze vraag konden de respondenten meerdere antwoorden geven met een maximum van twee.

	Absoluut aantal
Maandagochtend	88
Maandagmiddag	41
Dinsdagochtend	32
Dinsdagmiddag	35
Woensdagochtend	85
Woensdagmiddag	104
Donderdagochtend	29
Donderdagmiddag	52
Vrijdagochtend	88
Vrijdagmiddag	334
Zaterdagmiddag	632
Totaal	1520

Tabel 28. Vraag 20: verruiming openingstijden minimilieustraten

Door de respondenten is het vaak gekozen voor zaterdagmiddag als extra openingstijd voor de minimilieustraten. De tweede en derde keuze zijn respectievelijk vrijdagmiddag en woensdagmiddag.

Omdat iedere respondent maximaal twee antwoorden kon geven op deze vraag kunnen er geen percentages berekend worden. Ook zijn er respondenten geweest die geen antwoord hebben gegeven en daarom komt uiteindelijk het totaal aantal op 1520 uit.

Vraag 21. Hoeveel zou u per jaar extra willen betalen wanneer de minimilieustraten vaker open zouden zijn?

	Absoluut aantal	Percentage
Niets	1279	85,2%
€0,- tot €5,- per jaar	97	6,5%
€6,- tot €10,- per jaar	18	1,2%
€10,- tot €20,- per jaar	3	0,2%
Missing	104	6,9%
Totaal	1501	100%

Tabel 29. Vraag 21: hoeveel betalen voor ruimere openingstijden minimilieustraten

Het overgrote deel van de respondenten heeft geen geld over voor ruimere openingstijden van de minimilieustraten. Zo'n 5% van de respondenten zou er maximaal €5,- per jaar voor willen betalen.

4.5.7 Algemeen

Vraag 22. In welke mate bent u tevreden over de huidige manier van inzamelen van afval in het algemeen?

	Absoluut aantal	Percentage
Zeer tevreden	257	17,1%
Tevreden	1136	75,7%
Ontevreden	37	2,5%
Zeer ontevreden	6	0,4%
Geen mening	21	1,4%
Missing	44	2,9%
Totaal	1501	100%

Tabel 30. Vraag 22: tevreden over inzameling afval in het algemeen

Meer dan driekwart van de respondenten is tevreden over de huidige inzameling van afval. Bijna 1/5 deel van de respondenten is zelfs zeer tevreden. Een kleine 3% is (zeer) ontevreden.

Vraag 23. Heeft u aandachtspunten voor de dienstverlening ten aanzien van de huis-aan-huis inzameling van rest-, gft- en plastic verpakkingsafval?

Op deze vraag konden de respondenten meerdere antwoorden geven met een maximum van twee.

	Absoluut aantal	Percentage
Ik heb geen aandachtspunten	854	56,9%
De gft-container wordt niet altijd goed leeggemaakt	219	14,6%
De tariefzak blijft soms aan de openbare weg staan	45	3,0%
De speciale plastic afvalzak blijft soms aan de openbare weg staan	74	4,9%
De inzamelwagen laat zwerfafval/rommel achter op straat	117	7,8%
De gft-container wordt op een andere plaats teruggezet	103	6,9%
Anders	86	5,7%
Missing	3	0,2%
Totaal	1501	100%

Tabel 31. Vraag 23: aandachtspunten dienstverlening huis-aan-huis inzameling

Ruim de helft van de respondenten heeft geen aandachtspunten voor de dienstverlening. Bijna 15% van de respondenten geeft aan dat de gft-container niet altijd goed wordt leeggemaakt.

Andere punten van aandacht zijn onder andere:

- De gft-container netjes terugzetten, niet half op straat of omgevallen of iets dergelijks
- Niet zo ruw omgaan met de gft-container, omdat deze dan stuk gaat
- Chauffeurs moeten zachter door de straat rijden

4.5.8 Informatievoorziening

Vraag 24. Wat vindt u van de extra mogelijkheid om uw Afvalwijzer te raadplegen?

Sinds begin 2012 kan men door de postcode en huisnummer in te voeren op de website van de BCA de eigen Afvalkalender downloaden.

	Absoluut aantal	Percentage
Ik heb geen computer	240	16%
Ik heb er (nog) geen gebruik van gemaakt en ben dat ook niet van plan	323	21,5%
Ik heb er (nog) geen gebruik van gemaakt, maar lijkt me handig	772	51,4%
Ik heb er al eens gebruik van gemaakt en dat werkt prima	79	5,3%
Ik heb er al eens gebruik van gemaakt en dat werkt niet (handig)	7	0,5%
Anders namelijk	32	2,1%
Missing	48	3,2%
Totaal	1501	100%

Tabel 32. Vraag 24: downloaden Afvalkalender via website BCA

De helft van de respondenten heeft nog geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid om de Afvalkalender te raadplegen, maar het lijkt hen wel handig. Ongeveer 1/5 van de respondenten heeft er ook geen gebruik van gemaakt en is dat ook niet van plan. Bijna 6% heeft er al eens gebruik van gemaakt met zowel positieve als negatieve ervaringen. Leeftijd heeft op dit soort digitale middelen natuurlijk grote invloed. Omdat de vragenlijst voor het grootste gedeelte is ingevuld door mensen tussen de 31 en 64 is het interessant om na te gaan wat de invloed van leeftijd op deze vraag is.

Wat vindt u van de extra mogelijkheid om uw Afvalwijzer te raadplegen?	Geen computer	Geen gebruik van gemaakt, niet van plan	Geen gebruik van gemaakt, lijkt handig	Wel gebruik van gemaakt, werkt prima	Wel gebruik van gemaakt, werkt niet	Anders	Totaal
30 jaar of jonger	1 1,5%	13 19,1%	45 66,2%	5 7,4%	1 1,5%	3 4,4%	68 100%
Tussen 31 en 64 jaar	43 4,8%	187 21%	583 65,5%	53 6%	4 0,4%	20 2,2%	890 100%
65 jaar of ouder	194 40%	122 24,9%	143 29,2%	20 4,1%	2 0,4%	9 1,8%	490 100%

Tabel 33. Digitale Afvalwijzer per leeftijdscategorie

Bijna vanzelfsprekend is de groep die geen computer heeft het grootst in de leeftijdscategorie 65 jaar en ouder. Verder valt op dat slechts 1/3 van de respondenten van 65 jaar of ouder het downloaden van de Afvalkalender handig lijkt, tegenover 2/3 van de respondenten in de andere twee leeftijdscategorieën.

Vraag 25. Zou u gebruik maken van een AfvalApp?

Een AfvalApp is een applicatie voor mobiele telefoons en tablets waarbij bewoners diverse informatie en hulp krijgen aangereikt met betrekking tot afval(inzameling). Te denken valt aan inzameldagen en scheidingsmogelijkheden.

	Absoluut aantal	Percentage
Ja!	321	21,4%
Nee, omdat	1046	69,7%
Missing	134	8,9%
Totaal	1501	100%

Tabel 34. Vraag 25: gebruik AfvalApp

Meer dan de helft van de respondenten zou geen gebruik maken van de AfvalApp. Ongeveer 1/5 van de respondenten wel. Veelvoorkomende reden voor het niet gebruiken van een AfvalApp is dat men geen smartphone of tablet heeft.

Leeftijd heeft op dit soort digitale middelen natuurlijk grote invloed. Omdat de vragenlijst voor het grootste gedeelte is ingevuld door mensen tussen de 31 en 64 is het interessant om na te gaan wat de invloed van leeftijd op deze vraag is.

Zou u gebruik maken van een AfvalApp?	Ja!	Nee	Totaal
30 jaar of jonger	27 38,6%	43 61,4%	70 100%
Tussen 31 en 64 jaar	219 25,3%	646 74,7%	865 100%
65 jaar of ouder	73 17,1%	354 82,9%	427 100%

Tabel 35. Gebruik AfvalApp per leeftijdscategorie

De respondenten van 30 jaar of jonger zouden het snelst gebruik maken van een AfvalApp. Hoewel opvalt dat toch ook bij deze jongere doelgroep de behoefte aan een AfvalApp niet bijzonder groot is.

Vraag 26. Wat vindt u van de vernieuwde Afvalwijzer?

Dit is een open vraag. De meest opvallende en meest gegeven antwoorden staan hieronder opgesomd;

- prima / goed;
- duidelijk;
- overzichtelijk;

5. TEVREDENHEIDSONDERZOEK CONTRACTANTEN

In dit hoofdstuk komen de reacties van de contractanten en de personen aan bod die dagelijks met de afvalinzameling van het Land van Cuijk en Boekel te maken hebben. De volgende drie vragen zijn aan alle betrokkenen gesteld:

1. Welke goede punten ervaart u of uw organisatie binnen de huidige afvalinzamelingssystematiek?
2. Welke knelpunten ervaart u of uw organisatie binnen de huidige afvalinzamelingssystematiek?
3. Welke verbeteropties ziet u voor de (mini)milieustraat? (Laat u niet hinderen door financiële of technische beperkingen.)

Vraag 1 Welke goede punten ervaart u of uw organisatie binnen de huidige afvalinzamelingssystematiek?

Enkele reacties:

- Het is zeer positief dat de BCA een actief beleid voert m.b.t. het gescheiden inzamelen van afvalstromen.
- De samenwerking met het RMB in de dagelijkse praktijk verloopt goed en wordt als positief ervaren.
- De gescheiden plastic verpakkingsafval inzameling is zeer succesvol in de BCA gemeenten.
- Zeer positief dat plastic verpakkingsafval op dezelfde dag als restafval in de blauwe tariefzak aangeboden kan worden.
- De gescheiden inzameling van luiers en incontinentiemateriaal is zeer dienstverlenend voor bewoners.

Welke knelpunten ervaart u of uw organisatie binnen de huidige afvalinzamelingssystematiek?

De vermelde reacties hebben betrekking op de prestatie-indicatoren milieu, kosten of dienstverlening. Er worden ook andere aspecten genoemd die betrekking hebben op de arbeidsovereenkomst en arbotechnische problemen. Een aantal daarvan worden aan het slot van dit document genoemd als algemene aanbevelingen.

Enkele reacties:

- Zakken plastic verpakkingsafval worden regelmatig niet tijdig genoeg aan straat gezet, worden regelmatig niet afgesloten aangeboden en worden regelmatig aan elkaar vast gemaakt, waardoor deze niet vlot in te zamelen zijn.
- In bepaalde delen van het gebied wordt weleens plastic verpakkingsafval aangeboden waarbij andere afvalfracties aangeboden worden.
- Bekijk of de gecombineerde inzameling van afvalstromen aan huis voordelen biedt op het gebied van milieu, kosten en service voor bewoners.
- De blauwe tariefzak minder vaak aan huis inzamelen of in kernen hiervoor ondergrondse containers plaatsen, zodat bewoners tegen betaling 24 uur per dag van het restafval af kunnen komen.

Welke verbeteropties ziet u voor de (mini)milieustraat? (Laat u niet hinderen door financiële of technische beperkingen.)

Enkele reacties:

- Bekijk of nog meer afvalfracties, zoals bijvoorbeeld harde kunststoffen en drankenkartons, gescheiden aangeboden kunnen worden.
- Bekijk of een afvalpas voor de milieustraat ingevoerd kan worden. Hierdoor kan de registratie van bezoekers geoptimaliseerd worden en kan de betaling voor afvalstromen beter afgestemd worden op het aanbod, bijvoorbeeld met een weegbrug.

6. TEVREDENHEIDSONDERZOEK BELEIDSMEDEWERKERS

Hier zijn exact dezelfde vragen gesteld als bij de contractanten. In het AVO (Ambtelijk Vooroverleg) van 18 september 2012 zijn de gegeven antwoorden op de drie vragen besproken. De beleidsmedewerkers van de bij de BCA aangesloten gemeenten hebben aangegeven welke antwoorden het meest belangrijk zijn. Deze antwoorden zijn onderstreept weergegeven.

Welke goede punten ervaart u of uw organisatie binnen de huidige afvalinzamelingssystematiek?
In de volgende tabel zijn de belangrijkste succesfactoren terug te vinden.

Succesfactoren huidige afvalinzamelingssystematiek
<i>Goede afvalscheidingsresultaten tegen lage kosten</i>
<i>Goede ambtelijke samenwerking tussen RMB en gemeente</i>
<i>Snelle reactie bij onregelmatigheden</i>
<i>Inzamelsystematiek leidt tot weinig klachten en dus tot tevredenheid. Hierdoor is binnen de gemeente weinig inzet nodig voor bijvoorbeeld klachtenafhandeling</i>
<i>De systematiek is eenvoudig en duidelijk</i>

Welke knelpunten ervaart u of uw organisatie binnen de huidige afvalinzamelingssystematiek?

Verbeterpunten huidige afvalinzamelingssystematiek
<i>Echte verbeterpunten zijn er niet. Bij straatnaamwijziging, wijziging huisnummer en bij oplevering nieuwe woningen komt het voor dat de inzamelaar deze adressen niet aandoet</i>
<i>Bij stremmingen op wegen wordt door de inzamelaar snel gezegd dat hij daar niet door kan. De inzamelaar moet flexibeler zijn om op een later tijdstip alsnog in te zamelen, wanneer de wegen niet meer gestremd zijn.</i>
<i>Het is belangrijk dat de zakken met plastic verpakkingsafval hoe dan ook ingezameld worden, ook wanneer in de zakken andere afvalfracties dan plastic verpakkingsafval zit. Wanneer deze zakken niet ingezameld worden kan snel vervuiling in het gebied optreden (zwerfafval en bijplaatsing)</i>
<i>Gescheiden inzameling van drankenkartons en blik zou een reductie van de hoeveelheid restafval kunnen opleveren. Haalbaarheid is afhankelijk van voor deel voor milieu en kosten. Misschien kunnen supermarkten hierin een rol spelen</i>
<i>Zwerfafval, verkeerd aanbieden afval en dumpingen blijven aandachtspunten</i>

Welke verbeteropties ziet u voor de (mini)milieustraat? (Laat u niet hinderen door financiële of technische beperkingen.)

Verbeterpunten voor de (mini)milieustraten
<i>Openingstijden voor de milieustraat lijken nu goed. Wellicht bekijken of de openingstijden van de minimilieustraten ook ruimer kunnen</i>
<i>Inname plastic verpakkingsafval op de mini-milieustraten</i>
<i>Hoe meer afvalstromen apart ingezameld kunnen worden, hoe beter</i>

Samenvatting

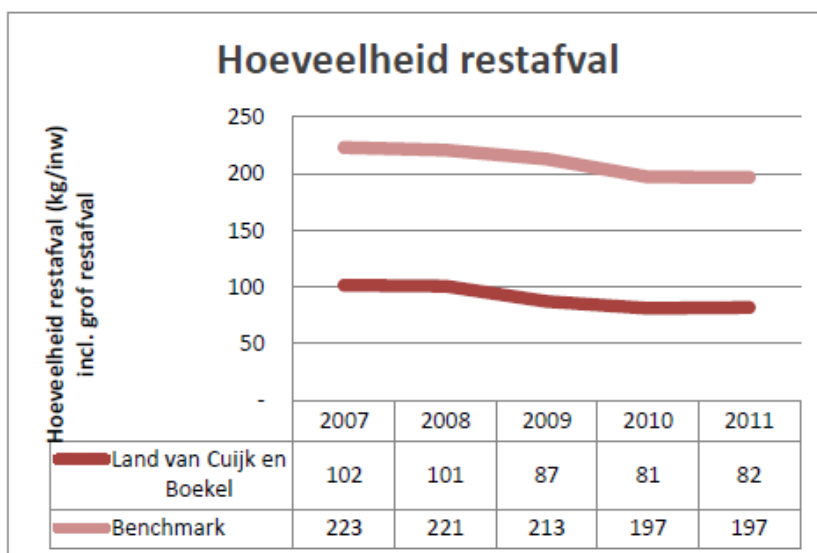
Er kan geconstateerd worden dat de gemeentelijke beleidsmedewerkers en de contractanten voldoende tevreden zijn met het huidige inzamelingsystemen. De kosten zijn relatief laag voor de burger, de tevredenheid van de burger is voldoende en het systeem voldoet voor vrijwel alle afvalstromen ruimschoots aan de landelijke normen welke gesteld zijn voor gescheiden afvalinzameling. Verbetermogelijkheden lijken vooral te zitten in:

- het meer gescheiden inzamelen van afvalstromen op de (mini)milieustraat;
- eventuele verdere verruiming van de openingstijden van de (mini)milieustraten;
- gecombineerd inzamelen van afvalstromen aan huis;
- het controleren van (en het toezicht op de uitvoering van de werkzaamheden door) de inzamelaars.

7. SORTEERANALYSE

Parallel aan de evaluatie van het huidige afvalinzamelingsysteem is onderzoek gedaan naar de samenstelling van de stroom “huishoudelijk restafval” dat aangeboden wordt in de blauwe tariefzak. Het doel van de sorteeraanlyse is om de hoeveelheid van de verschillende grondstoffen in het restafval te bepalen. Hiermee kan worden bepaald wat de gescheiden ingezamelde hoeveelheid grondstoffen is ten opzichte van de hoeveelheid grondstoffen die bij bewoners vrijkomen. De hoeveelheden zijn uitgedrukt in gewichtsprocenten. Een overzicht van de resultaten is te vinden in bijlage 3 “Overzicht resultaten sorteeraanlyse”. Het volledige onderzoek is uitgewerkt in het rapport “Sorteeraanlyse Land van Cuijk en Boekel 2012” en is op te vragen bij het RMB.

Figuur 1: hoeveelheid restafval per inwoner Land van Cuijk en Boekel en stedelijkheidsklasse 4 en 5 in Nederland

In figuur 1 is de hoeveelheid restafval per inwoner in het Land van Cuijk en Boekel weergegeven, in de jaren 2007 tot en met 2011 (donkerrood). Ter vergelijking is in de grafiek ook de gemiddelde hoeveelheid restafval in klasse 4 en 5 gemeenten in Nederland weergegeven (licht rood). Binnen de database van Eureco BV behoort het gebied Land van Cuijk en Boekel tot gemeenten met de laagste hoeveelheid ingezameld restafval per inwoner per jaar. Het verschil tussen het Land van Cuijk en Boekel en andere gemeenten in Nederland is enorm. De verklaring hiervoor is het succesvolle afvalbeleid in het Land van Cuijk en Boekel, gebaseerd op de tariefzak voor restafval, en de afwezigheid van diftar voor gft-afval. De resultaten van de sorteeraanlyses moeten dan ook in absolute zin gezien worden: qua gewichtspercentages zitten er nog veel grondstof in het restafval, in absolute hoeveelheden is dit weinig.

Voor het Land van Cuijk en Boekel is sinds 2009 een opvallende daling van de hoeveelheid restafval waarneembaar. De verklaring hiervoor is de start van de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval.

Gemiddeld is in 2011 82 kg per inwoner restafval ingezameld, namelijk 57 kg per inwoner in de blauwe tariefzak en 25 kg per inwoner grof huishoudelijk restafval op de milieustraat Haps, minimilieustraat Boekel en de inzamelservice op afroep aan huis.

component	najaar 2001	voorjaar 2002	voorjaar 2005	najaar 2005	gem. voorjaar/ najaar 2009	voorjaar 2010	voorjaar 2012
Groente-, fruit- en tuinafval	21,1%	20,5%	23,6%	25,8%	23,3%	23,7%	32,5%
Papier en karton	8,1%	7,9%	6,9%	6,0%	7,0%	6,7%	8%
Hygiënisch papier (incl. luiers)	16,5%	16,1%	7,1%	7,4%	11,0%	11,6%	13,4%
Drankkartonnen	4,9%	4,7%	4,7%	4,5%	7,0%	5,2%	6,0%
Kunststoffen totaal	27,3%	25,5%	31,5%	29,2%	23,0%	22,4%	11,4%
Glas	2,7%	2,7%	2,5%	2,5%	3,0%	2,7%	3,3%
Metalen	4,3%	4,8%	4,3%	5,5%	7,0%	6,6%	6,1%
Textiel	2,6%	2,8%	5,6%	4,6%	6,0%	5,9%	5,6%
Puin en keramiek	3,3%	4,9%	2,4%	3,8%	2,0%	3,3%	2,0%
Hout	2,2%	2,5%	1,9%	1,3%	1,0%	1,5%	0,8%
Klein chemisch afval	0,2%	0,1%	0,2%	0,9%	0,07%	0,08%	0,15%
Wit- en bruingoed	-	-	1,0%	0,8	1,0%	0,8%	0,7%
Overig afval	6,6%	7,4%	8,3%	7,7%	9,0%	9,5%	10,1%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 52: Resultaten sorteeraanlyses door de jaren heen

Uit de resultaten van de sorteeraanlyses 2012 zijn ten opzichte van voorgaande jaren de volgende conclusies te trekken:

- Het aandeel gft-afval in het restafval is toegenomen, met name het aandeel keukenafval is in 2012 hoog uitgevallen.
- Van papier en karton, glas, puin, hout en wit- en bruingoed zijn de gehalten ongeveer gelijk (laag) gebleven.
- Het gehalte aan hygiënisch papier is ten opzichte van 2001 en 2002 afgenomen en neemt de afgelopen jaren weer wat toe. De oorzaak is (naar alle waarschijnlijkheid) het apart inzamelen van luiers voor hergebruik. Ten opzichte van 2005 is een lichte stijging waarneembaar.
- De hoeveelheid drankkartonnen was in 2001/2002 al (relatief) hoog en is alleen nog maar toegenomen.
- Het gehalte aan totaal kunststoffen is aanzienlijk lager geworden. Dit komt door de invoering van gescheiden kunststof inzameling.

Door het afnemen van de hoeveelheid kunststoffen in het restafval wordt het percentage voor de andere componenten gemiddeld automatisch iets hoger.

Op dit moment wordt de uniformering van textielinzameling in de regio gerealiseerd. In 2011 werd in een aantal BCA gemeenten de textielinzameling deels uitgevoerd door inzamelaars die geen vergunning hebben. Daardoor zijn niet alle ingezamelde hoeveelheden van 2011 bekend en ontvangen niet alle gemeenten een inzamelvergoeding. Door illegale containers te verwijderen en inzamelaars zonder vergunning te weren, zal de (bekende) hoeveelheid ingezameld textiel toenemen. Hiervoor is in 2012 gestart met de uitvoering van verschillende pilots in de gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel.

Geadviseerd wordt om richting bewoners te adviseren dat:

- blik bij de andere metalen op de (mini)milieustraat aangeboden mag worden.
- gescheiden gft-afval met name keukenafval gebruikt wordt om energie op te wekken en dat vanuit milieu- en kosten oogpunt de gescheiden inzameling van gft-afval voordelen biedt.
- de gescheiden inzameling van plastic verpakkingsafval in de BCA gemeenten succesvol verloopt.

Verder wordt geadviseerd om te onderzoeken of drankenkartons gescheiden ingezameld kunnen worden, waarbij voordeel voor de gemeenten ontstaat op het gebied van milieu en kosten.

8. BENCHMARK GEMEENTELIJKE AFVALSCHEIDING.

8.1 Toelichting methode

Aan het begin van dit hoofdstuk worden diverse begrippen en werkwijzen omschreven die gehanteerd zijn bij deze methode. In dit hoofdstuk komen de prestatie-indicatoren zelf aan de orde.

8.1.1 Inleiding

Benchmark en Benchmarking zijn woorden die stammen uit de Engelse taal. Volgens “Van Dale hedendaags Nederlands woordenboek” betekenen ze het volgende:

- Benchmark; norm waarmee prestaties van producties worden vergeleken.
- Benchmarking; vergelijking met bedrijven uit dezelfde sector.

Door het instrument benchmarking toe te passen kunnen organisaties vergeleken worden op hun prestaties. Van belang is dat er uitgegaan wordt van uniforme data, zodat “appels met appels” vergeleken worden.

8.1.2 Systematiek

Besloten is om een maatstaf te hanteren welke in den lande gebruikt wordt om de gemeenten op het terrein van afvalinzameling en afvalverwerking te vergelijken. De basis van de benchmark is de Gemeentelijke Afvalmonitor. Hierin worden de afvalprestaties gezien en beoordeeld vanuit vier invalshoeken, ook wel prestatiegebieden genoemd: milieu, kosten, dienstverlening en regie. In de afvalmonitor is de gegevensstructuur van de benchmark vastgelegd en is aangegeven hoe de prestatie-indicatoren worden berekend. De Afvalmonitor, Cyclusmanagement, maart 2012, waarin de berekening van de prestatie-indicatoren is opgenomen is op te vragen bij het RMB.

Argumenten om deze systematiek te gebruiken zijn de volgende:

1. Een door deskundigen (AOO i.s.m. NVRD) ontwikkelde methode welke in de praktijk is getoetst en aangepast op basis van de ervaringen van twee gemeentelijke pilots.
2. Een methode welke door en voor gemeenten is ontwikkeld en afgestemd is met het ministerie van VROM, VNG, provincies en het CBS.
3. De afvalmonitor is nauwkeurig afgestemd op de CBS-enquête “gemeentelijk afval”.
4. De lijst met indicatoren en definities vormt de uniforme landelijke basis voor monitoring en benchmarking van afvalscheiding door huishoudens.

Het model van de afvaldriehoek met de vier prestatiegebieden zijn in onderstaande figuur weergegeven.

De vier prestatiegebieden binnen de afvaldriehoek

De afvaldriehoek bevat de volgende vier prestatiegebieden:

1. Milieu (doeltreffendheid)

Hier gaat het met name om de prestaties ten aanzien van bronscheiding en het resultaat daarvan: minder restafval. Per deelstroom wordt de hoeveelheid gescheiden ingezameld afval per inwoner vergeleken, als ook het scheidingspercentage (= het aandeel dat gescheiden wordt ingezameld ten opzichte van het totaal wat van de betreffende component wordt aangeboden). Er worden twee hoofd-indicatoren onderscheiden: het percentage bronscheiding en de hoeveelheid restafval, beide inclusief grof huishoudelijk afval.

2. Kosten (doelmatigheid)

Dit prestatiegebied geeft aan welke kosten worden gemaakt voor het beheer van huishoudelijk afval. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar directe kosten, waaronder de inzamel- en verwerkingskosten van het afval, en indirecte kosten. Door de kosten te relateren aan de inzamelgegevens worden kosteneffectiviteitsindicatoren per inzamelactiviteit berekend.

3. Dienstverlening (service)

De invalshoek 'dienstverlening' wordt bepaald door de omvang van het dienstverleningspakket die door de gemeente wordt aangeboden, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen **gelegenheid** (ten aanzien van het halen en brengen van afval), **capaciteit** (in welke mate wordt de burger geïnformeerd over de hoe en waarom van de afvalinzameling) en **motivatie** (in welke mate wordt de burger aangemoedigd afval apart te houden). De dienstverlening wordt gemeten aan de hand van een vragen-scorelijst.

4. Regie

Hier gaat het met name om de score van de gemeente ten aanzien van (beleids)regie op het productveld huishoudelijk afval. Er wordt onderscheid gemaakt naar beleidsregie, burgerregie, informatiesturing en opdrachtgeversregie. De regie-indicator wordt vastgesteld door middel van een vragen-scorelijst.

De gemeentelijke afvalmonitor is opgebouwd vanuit deze drie prestatiegebieden. Voor elke prestatiegebied is een hoofdprestatie-indicator gedefinieerd die weer is opgebouwd uit meerdere prestatie-indicatoren. Een prestatie-indicator kan zijn samengesteld uit verschillende gegevens; voor de indicator 'hoeveelheid gft-afval per inwoner' zijn bijvoorbeeld gegevens nodig over het aantal inwoners en de hoeveelheid ingezameld gft-afval. In de volgende hoofdstukken worden de geselecteerde prestatie-indicatoren per prestatiegebied beschreven.

8.1.3 Deelnemers benchmark

Aan de benchmark doen 75 deelnemers mee, waarvan 72 gemeenten en drie samenwerkingsverbanden die 20 gemeenten vertegenwoordigen. In totaal beslaat de benchmark 92 gemeenten.

Om een zuivere vergelijking te kunnen maken zijn de deelnemers gegroepeerd naar stedelijkheidsklasse. Hieronder is de indeling weergegeven. Voor de gemeenten met een stedelijkheidsklasse 4 of 5 is een onderverdeling gemaakt naar gemeenten die geen diftar hebben ingevoerd (kring 4) en gemeenten die dat wel hebben gedaan (kring 5). Per kring is een rapportage opgesteld. In dit evaluatierapport wordt gebruik gemaakt van de resultaten van de rapportage van kring 5. Deelnemers aan de benchmark binnen kring 5 zijn naast het Land van Cuijk en Boekel,

Bellingwedde, Beuningen, Brummen, Doesburg, Druten, Gennep, Groesbeek, Heumen, Lingewaard, Millingen aan de Rijn, Nuth, Putten, Rijnwaarden, Vaal en Voerendaal.

De gegevens die in de benchmark gebruikt zijn hebben betrekking op het jaar 2011. Algemene kenmerken van de deelnemende gemeenten zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Aantal inwoners	Aantal huishoudens	Eigen dienst of uitbesteed	Soort diftar
Bellingwedde	9.402	3.985	Overheidsgedomineerde NV	Volume-frequentie
Beuningen	25.513	10.281	Overheidsgedomineerde NV	Volume-frequentie
Brummen	21.211	8.650	Overheidsgedomineerde NV	Frequentie en gewicht
Doesburg	11.639	5.110	Overheidsgedomineerde NV	Volume
Druten	18.079	7.013	Particulier inzamelbedrijf	Dure zak rest
Gennep	17.383	7.000	Particulier inzamelbedrijf	Volume-frequentie
Groesbeek	18.870	7.465	Particulier inzamelbedrijf	Dure zak rest
Heumen	16.550	6.702	Particulier inzamelbedrijf	Dure zak rest
Land van Cuijk en Boekel	98.172	38.957	Particulier inzamelbedrijf	Dure zak rest
Lingewaard	45.605	18.542	Particulier inzamelbedrijf	Volume-frequentie
Millingen aan de Rijn	5.921	2.406	Particulier inzamelbedrijf	Dure zak rest
Nuth	15.595	6.849	Gemeenschappelijke Regeling (GR)	Volume-frequentie
Putten	23.592	8.930	Gemeente zelf	Dure zak rest en gft
Rijnwaarden	n.b.	n.b.	Particulier inzamelbedrijf	Volume-frequentie
Vaals	9.805	4.871	Gemeenschappelijke Regeling (GR)	Volume-frequentie
Voerendaal	12.855	5.630	Gemeenschappelijke Regeling (GR)	Volume-frequentie

In kring 5 zitten uitsluitend gemeenten die diftar hebben ingevoerd. De gemeenten met stedelijkheidsklasse 4 of 5 die geen diftar hebben ingevoerd zitten in kring 4. De benchmark gemiddelden die in dit rapport zijn weergegeven, zijn berekend over beide kringen, dus over alle gemeenten met stedelijkheidsklasse 4 en 5 die aan de benchmark hebben deelgenomen.

8.1.4 Nauwkeurigheid gegevens

Jaarlijks worden monitoringsgegevens doorgegeven aan het CBS. De gegevens die aan het CBS over 2011 zijn aangeleverd, zijn zoveel als mogelijk aangehouden voor de prestatie-indicatoren milieu.

Voor de berekening van de verschillende componenten in het restafval, is gebruik gemaakt van de sorteeraanlyse. Het volledige onderzoek is vastgelegd in het rapport "Sorteeranalyse Land van Cuijk en Boekel 2012". De data van de sorteeraanlyse is op te vragen bij het RMB. Deze gegevens zijn gebruikt om de respons voor de verschillende deelstromen in 2011 te kunnen berekenen.

Buiten de reguliere inzameling van KCA worden ook batterijen ingezameld. Dit verzorgt Stibat (Stichting Batterijen). Deze gegevens tellen mee voor de bronscheiding van KCA. De gegevens die door Stibat zijn aangeleverd, zijn gebruikt in de berekening van de betreffende indicatoren.

Het is niet van elke gemeente bekend wat de hoeveelheid textiel is die via verenigingen, inzamelcontainers en kringloopwinkels is afgevoerd. Van de hoeveelheden ingezameld textiel bestaat (nog) geen compleet overzicht. Dit is voornamelijk te wijten aan het feit dat de gemeenten vaak niet beschikken over complete en betrouwbare inzamelgegevens van de charitatieve instellingen.

Een deel van het textiel “verdwijnt” mogelijk via inzamelaars die niet beschikken over een vergunning. De gemeenten hebben daardoor geen compleet beeld van de omvang van deze stroom. Door de in 2012 en 2013 uit te voeren pilots worden deze gegevens wel zoveel als mogelijk inzichtelijk gemaakt.

De verdeling *grof huishoudelijk halen* en *grof huishoudelijk brengen* is onbekend. De verschillende stromen van de (op afroep) ingezamelde grove huishoudelijke afvalstoffen worden namelijk naar de milieustraat in Haps gebracht, vanwaar ze worden afgevoerd, zonder dat ze bij aankomst worden gewogen. Alleen de kwantiteit van de afgevoerde stromen is bekend.

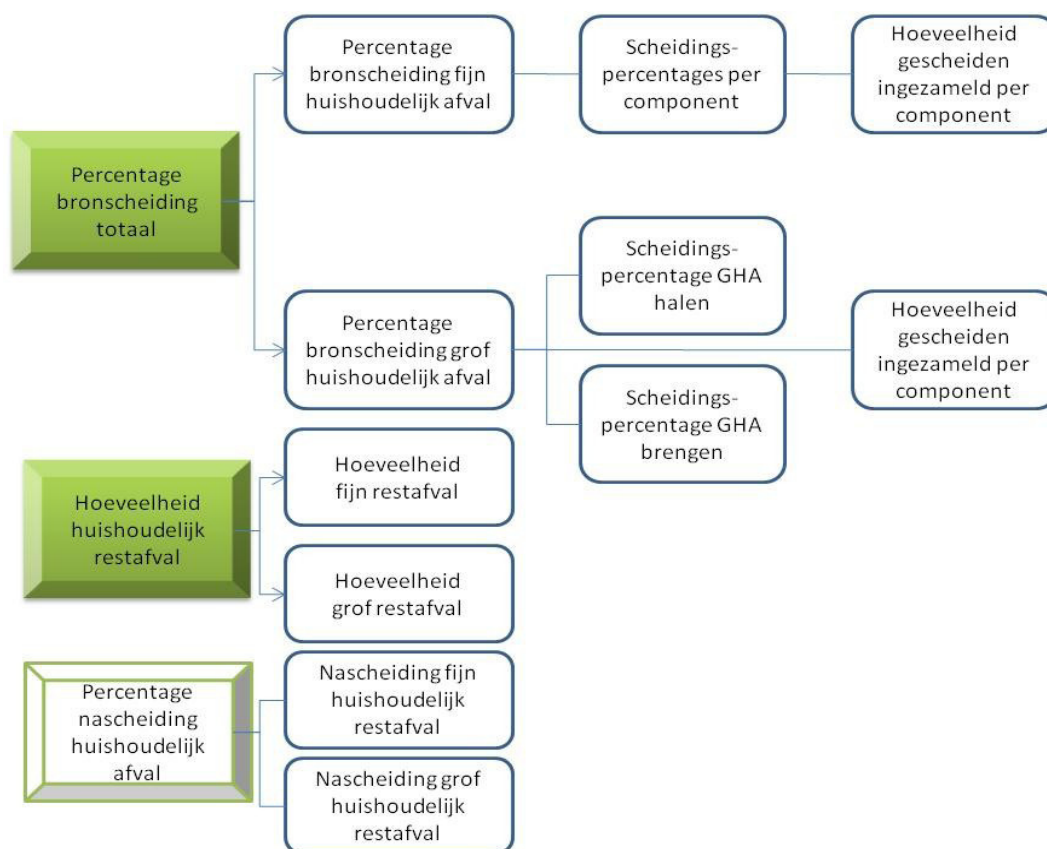
De volgende indicatoren zijn daarom niet berekend:

- Scheidingspercentage grof huishoudelijk afval brengen.
- Scheidingspercentage grof huishoudelijk halen.

In de benchmark worden kosten (en inkomsten) vergeleken tussen de gemeenten binnen een kring. Er is binnen dit onderzoek getracht zoveel mogelijk aansluiting te zoeken met de diverse onderdelen van de benchmark. Op een aantal punten is dit echter lastig. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de rekenmethodiek van de benchmark volledig geënt is op de administratie van een autonome gemeente. In het werkgebied van het Land van Cuijk en Boekel is echter sprake van een samenwerkingsverband en ligt de situatie dus complexer.

Daarnaast geeft iedere gemeente in het werkgebied - naast de gezamenlijke regeling - een eigen invulling aan haar afvalinzamelingsbeleid. Dit komt ook tot uiting in de kosten (en inkomsten) die deze beleidskeuzes met zich meebrengen. Hierbij kan gedacht worden aan de investeringskosten, afschrijving en/of exploitatie van de minimilieuustraten, bladkorven, glasbakken, reinigings- en plantsoendienst, zwerfafval, hondenpoep, graffiti en dergelijke. Een deel van deze kosten maakt wel onderdeel uit van de benchmark en een deel niet. Omdat deze ‘eigen’ kosten gemeenten niet overeenkomen met de definities van de benchmark, wordt gebruik gemaakt van een aanname. Deze aanname gaat ervan uit dat de ‘kosten gemeenten’ bestaan uit een gemiddelde die berekend is aan de hand van de door gemeenten Boekel, Mill en Sint Hubert en Boxmeer aangeleverde gegevens.

8.2 Prestatie-indicatoren milieu

8.2.1 Percentage bronscheiding door huishoudens (hoofdprestatie –indicator)

Definitie: Het percentage van het totale afval van huishoudens dat gescheiden wordt ingezameld aan de bron.

Doelstelling bronscheiding 2011	
Stedelijkheidsklasse CBS	Bronscheiding
1. zeer stedelijk	43%
2. sterk stedelijk	53%
3. matig stedelijk	56%
4. weinig stedelijk	60%
5. niet stedelijk	60%
Landelijk	55%

Bron: benchmark 2004 AOO/SenterNovem

Wat opvalt aan de hoofdprestatie-indicator van het Land van Cuijk en Boekel is dat er een zeer hoog scheidingspercentage wordt behaald, in vergelijking met de norm en met kring 5.

Hoofdprestatie-indicator bronscheiding totaal		
	Kring 5	LvC& B
Gemiddeld	64%	87%
Doelstelling (2011)*	60%	60%

* De doelstelling Land van Cuijk en Boekel is gebaseerd op stedelijkheidsklasse 5.

8.2.2 Percentage bronscheiding huishoudelijk afval

Definitie: Het percentage van het huishoudelijk afval dat gescheiden wordt ingezameld aan de bron.

Bronscheiding huishoudelijk afval (inclusief GHA)	
	Bronscheiding
Gemiddelde benchmark	64%
LvC & B	87%

8.2.3 Scheidingspercentage per component (huishoudelijk afval)

Definitie: Het percentage van een component uit het huishoudelijk afval dat aan de bron gescheiden wordt ingezameld.

Scheidingspercentage per component (huishoudelijk afval)					
Gebied	GFT	Papier / karton	Glas	Textiel	Kunststof
Gemiddelde benchmark	74%	80%	79%	36%	24%
LvC & B	93%	95%	94%	51%	70%
Doelstelling LAP Afval overleg orgaan (AOO)	65%	85%	90%	50%	-

Van textiel is niet exact bekend hoeveel daarvan in 2011 is ingezameld. Er is gebruik gemaakt van voor de hand zijnde gegevens, het wordt reëel geacht dat de werkelijk ingezamelde hoeveelheid textiel hoger ligt. Toch wordt in de BCA gemeenten meer textiel gescheiden ingezameld dan in het gemiddelde van de benchmark. Ook wordt voldaan aan de voormalige doelstellingen van AOO.

Geconstateerd kan worden dat de doelstellingen voor de stromen gft, papier/karton, glas en textiel worden gehaald. Daarnaast wordt geconstateerd dat het scheidingspercentage van gft, papier/karton en kunststof erg hoog is.

8.2.4 Hoeveelheid gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per component (in kg/inw)

Definitie: De hoeveelheid van een component van het huishoudelijk afval die aan de bron gescheiden wordt ingezameld per inwoner

Hoeveelheid gescheiden ingezameld per component (huishoudelijk afval)					
Ingezameld (kg/inw)	GFT	Papier karton	Glas	Textiel	KCA
Gemiddelde benchmark	129	76	25	4,6	1,1
LvC&B	173	75	28	3,5	1,6

- De hoeveelheid gescheiden ingezameld gft wordt hoger bij afnemende stedelijkheid. De hoeveelheid gescheiden ingezameld gft-afval per inwoner in regio Land van Cuijk en Boekel is erg hoog. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het 0-tarief voor gft-afval;
- De hoeveelheid gescheiden ingezameld oud papier en karton in het Land van Cuijk en Boekel is per inwoner ongeveer gelijk aan het gemiddelde van de benchmark.

8.2.5 Percentage bronscheiding grof huishoudelijk afval

Definitie: Het percentage van het grof huishoudelijk afval dat gescheiden wordt ingezameld aan de bron.

Gemiddelden grof huishoudelijk afval		
	Totaal ingezameld (kg/inw)	Bronscheiding totaal (%)
Gemiddelde benchmark	114	83
LvC & B	246	91

In de regio Land van Cuijk en Boekel wordt een groot aantal kg grof huishoudelijk afval ingezameld, dit is voornamelijk te verklaren door het toegepaste tariefsysteem. De hoge scheidingsgraad is ook bereikt dankzij het scheidingsgedrag van de burgers. Bovendien is de capaciteit van de tariefzak ongeschikt om grove huishoudelijke componenten in kwijt te kunnen. Bijna 97% van het grof huishoudelijk afval wordt via de (mini)milieustraat ingezameld.

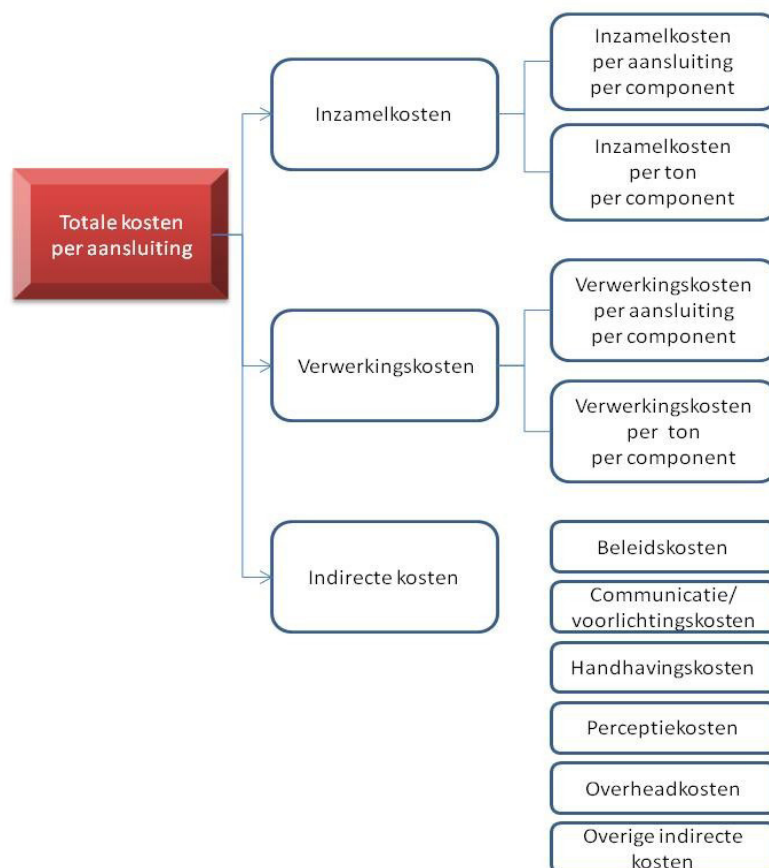
8.2.6 Hoeveelheid gescheiden ingezameld grof huishoudelijk afval per fractie (in kg/inw)

Definitie: De hoeveelheid van een fractie van het grof huishoudelijk afval die (gescheiden) wordt ingezameld per inwoner

Hoeveelheid gescheiden ingezameld grof huishoudelijk afval per fractie (in kg/inw)

fractie	LvC&B	gemiddelde benchmark
Restafval	25,1	21,4
Asbest	2,5	0,9
Grof tuinafval	78,8	35,0
Hout (klasse A en B)	30,9	22,8
Metalen	3,5	3,5
Puin	103,1	34,4
Schone grond	9,5	2,7
Vlakglas	1,1	0,6
Bruikbare goederen	8,6	1,6
AEEA	5,0	4,8

8.3 Prestatie-indicatoren kosten

8.3.1 Totale kosten per aansluiting (hoofdprestatie -indicator)

Definitie: Het totaal van alle directe en indirecte kosten per aansluiting die gemaakt worden voor het beheer van afval van huishoudens in de gemeente.

De benchmark van het AgentschapNL geeft de volgende cijfers weer voor de totale kosten per aansluiting.

Gemeentelijk benchmark afvalscheiding AgentschapNL 2012		
Gemiddeld benchmark	€	161
Land van Cuijk en Boekel	€	139

8.3.2 Verwerkingskosten (per aansluiting)

Definitie: De som van de direct aan de transport- en overslag en verwerking van componenten/fracties van afval van huishoudens toewijsbare kosten én opbrengsten per aansluiting.

kosten 2012	Restafval per ton	Restafval per aansluiting	GFT per ton	GFT per aansluiting
Gemiddelde benchmark	€ 99,-	€ 41,50	€ 53,-	€ 16,50
LvC & B	€ 142,-	€ 20,40	€ 55,-	€ 24,10

De kosten voor restafvalverwerking binnen het Land van Cuijk en Boekel zijn per ton hoger dan het gemiddelde binnen de benchmark. Hierop kan momenteel geen invloed worden uitgeoefend, omdat het contractueel bepaalde kosten zijn die in geheel Brabant gelden (lange termijn contract tot 1 februari 2017). Aan de andere kant is het aantal kilo's dat per inwoner aangeboden wordt veel lager dan het gemiddelde uit de benchmark 82 kg tegenover 197 kg (incl. grof huishoudelijk afval). Daardoor ligt de kostprijs van de restafval inzameling per aansluiting aanzienlijk lager dan het gemiddelde van de benchmark. In het Land van Cuijk en Boekel wordt 173 kg gft aangeleverd per inwoner, dat is de grootste hoeveelheid in de gehele benchmark. Er kan geconstateerd worden dat de inzameling met de tariefzak in combinatie met de gft-container leidt tot een hoge respons in scheidingsgedrag. Daardoor is het aantal kilogrammen restafval laag en van het gft-afval zeer hoog.

8.3.3 Indirecte kosten (per aansluiting)

De indirecte kosten zijn de kosten per aansluiting die betrekking hebben op de volgende onderdelen.

- Beleidskosten, alle kosten die een gemeente maakt voor beleidsontwikkeling op het gebied van het beheer van afval afkomstig van huishoudens.
- Communicatie/voorlichtingskosten, alle kosten die een gemeente maakt voor communicatie en voorlichting op het gebied van het beheer van afval afkomstig van huishoudens.
- Handhavingskosten, alle kosten die een gemeente maakt met betrekking tot het handhaven van het verwijderingsgedrag van huishoudens. Hieronder vallen ook alle kosten die ontstaan door illegale stortingen (dus inclusief verwerking).
- Perceptiekosten, alle kosten verbonden aan o.a. de heffing en inning van retributies en belastingen.
- Overhead, indirecte kosten van ondersteunende activiteiten die niet gerelateerd zijn aan afvalstoffen maar die wel in de afvalstoffenheffing worden doorberekend.

Deze kosten zijn opgenomen in de ambtelijke ondersteuning en overhead en daarvan is geen splitsing aanwezig.

8.3.4 Inkomsten (per aansluiting)

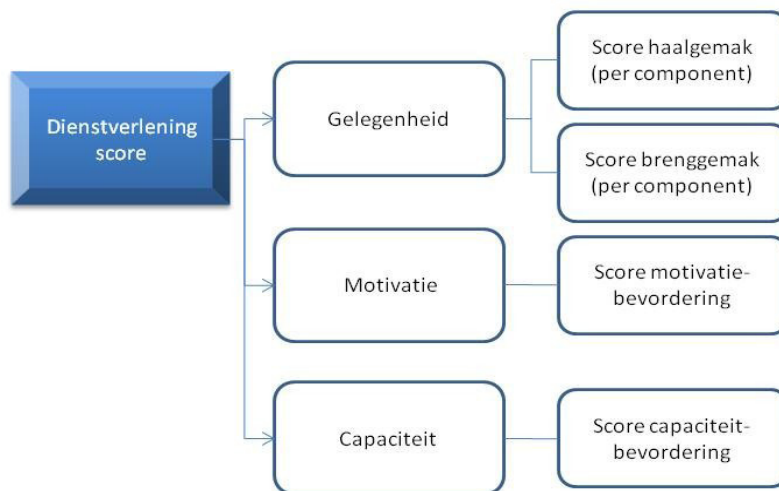
De gemiddelde inkomsten of baten die een gemeente genereert ten behoeve van de financiering van de kosten voor de verwijdering van huishoudelijk afval per aansluiting.

8.4 Prestatie-indicatoren dienstverlening

8.4.1 Inleiding

Het prestatiegebied dienstverlening wordt bepaald door de omvang van het dienstverleningspakket die de gemeente aan haar burgers aanbiedt en door de klantgerichtheid. De score op deze beide aspecten bepaalt samen de score op de hoofdprestatie-indicator; niveau dienstverlening.

In onderstaande paragraaf wordt eerst de structuur weergegeven waarna de afzonderlijke prestatie-indicatoren worden beschreven. In figuur 4 is de structuur van het prestatiegebied 'dienstverlening' weergegeven.

8.4.2 Indeling systematiek

Er worden drie onderdelen beoordeeld:

- Niveau dienstverlening (hoofdprestatie -indicator)
- Omvang dienstverleningspakket
- Klantgerichtheid

Ten aanzien van dienstverlening kan onderscheid worden gemaakt naar de omvang/ intensiteit van het dienstverleningspakket, de kwaliteit waarmee de diensten worden aangeboden, en de beleving (perceptie) die burgers daarbij hebben. In deze benchmark is er voor gekozen om de dienstverlening te meten aan de hand van het triade-model van Poisz. Daarbij gaat het om de aspecten gelegenheid, motivatie en capaciteit. Om de subjectiviteit van dienstverlening zo veel mogelijk uit te sluiten, wordt zoveel mogelijk ingezoomd op kwantificeerbare diensten. De kwalitatieve aspecten worden gekwantificeerd door scores toe te kennen (vragen-score-lijst). De

totale dienstverleningscore wordt bepaald door de som van de subscores haalgelegenheid, brenggelegenheid, motivatie en capaciteit.

Samenvatting van de totale dienstverleningscore

Onderdeel	Land van Cuijk en Boekel	gemiddeld benchmark
Capaciteitsbeïnvloeding	5	4,8
Motivatiebeïnvloeding	9	6,2
Gelegenheid brengen	172	138
Gelegenheid halen	120	129
Totaal	306	279

Als we de prestaties van het Land van Cuijk en Boekel vergelijken met het gemiddelde van de benchmark dan kan geconstateerd worden dat:

- Er wordt op het onderdeel capaciteit gemiddeld gescoord.
- Op motivatie scoort het Land van Cuijk en Boekel hoger dan de benchmark.
- Ten opzichte van het gemiddelde van de benchmark wordt door het Land van Cuijk en Boekel hoger gescoord voor het onderdeel brenggelegenheid.
- De score op haalgelegenheid door het Land van Cuijk en Boekel is lager dan het gemiddelde van de benchmark. Dit komt doordat minder vaak halen van restafval en de tariefzak als niet dienstverlenend worden beschouwd, terwijl deze factoren er juist voor zorgen dat minder restafval wordt ingezameld.
- De totale score van het Land van Cuijk en Boekel zit met 27 punten verschil boven het gemiddelde van de benchmark.

8.5 Prestaties op hoofdlijnen

Het Land van Cuijk en Boekel doet het op alle prestatiegebieden uitstekend ten opzichte van de benchmark.

De zes aangesloten gemeenten hebben de hoogste milieuprestaties in de benchmark, terwijl de afvalbeheerskosten juist lager dan gemiddeld uitvallen. Het dienstverleningsniveau is gemiddeld. De regie op de afvalinzameling wordt door de BCA prima ingevuld.

8.5.1 Milieuprestaties

Met een bronscheidingspercentage van 87% doet het Land van Cuijk en Boekel het aanmerkelijk beter dan de benchmark (64%). Geen enkele gemeenten die deelneemt aan de benchmark overtreft dat. De hoge bronscheiding is terug te zien in de hoeveelheid restafval. Daar waar in het Land van Cuijk en Boekel slechts 82 kg (inclusief grof huishoudelijk afval) per inwoner per jaar vrijkomt, is dat in de benchmark gemiddeld 197 kg. Op alle afvalstromen worden hoge scheidingspercentages behaald. Ook op gft-afval, waar de meeste andere diftargemeenten (met een volume en frequentiesysteem) juist lage prestaties behalen doordat zij ook een tarief op gft-afval hebben gezet. De gescheiden inzameling van kunststof verpakkingsafval en incontinentiemateriaal levert een grote bijdrage in de totale bronscheiding. De hoeveelheid grof

huishoudelijk afval dat gescheiden wordt ingezameld is hoog. De scheiding ervan verloopt zeer goed (91% tegen 83% gemiddeld).

8.5.2 Kostenprestaties

Met slechts €139,- per aansluiting aan afvalbeheerskosten is het Land van Cuijk en Boekel voordeliger dan de benchmark. Vooral de verwijderingskosten per aansluiting van restafval en de inzamelkosten zijn laag. Door de dure restafvalzak is het restafvalaanbod zeer gering. De kosten zijn ten opzichte van 2009 met € 10,- per huishouden afgenomen.

8.5.3 Prestaties dienstverlening

De haal- en brengfaciliteiten die burgers in het Land van Cuijk en Boekel krijgen aangeboden voor huishoudelijk afval zijn gemiddeld. Vooral op de haalfaciliteiten (haalfrequenties voor restafval en kunststoffen) wordt minder hoog gescoord dan de benchmark. De motivatiebevordering is goed. Dit kan verklaard worden doordat in 2011 plastic verpakkingsafval in 2011 nog eenmaal per maand aan huis werd ingezameld. Vanaf 1 januari 2012 is dat eenmaal per twee weken. Verder wordt de frequentie van inzameling van restafval in tariefzakken van eenmaal per twee weken als minder dienstverlenend gezien. Beide factoren (niet te vaak aan huis inzamelen van restafval en inzamelen met een tariefzak) zijn er onder andere juist de oorzaak van dat in de gemeenten in het Land van Cuijk en Boekel weinig restafval wordt aangeboden.

8.5.4 Prestaties regie

Qua regievoering doet de BCA het uitstekend. Op alle onderdelen haalt het Land van Cuijk en Boekel een betere score dan het gemiddelde van de benchmark.

8.5.5 Verbeterpunten

Op kleine onderdelen zijn ook voor BCA nog verbeterlagen te maken. Deze liggen voornamelijk op het gebied van afvalbeheerskosten en service.

Maatregelen waaraan gedacht kan worden zijn:

- verlagen van de ophaalfrequentie voor restafval;
- differentiatie in de ophaalfrequentie voor gft-afval: zomers vaker ophalen dan 's winters;
- verruiming van de openingstijden van de (mini)milieustraat;
- onderzoek of nog meer afvalstromen gescheiden kunnen worden, bijvoorbeeld drankenkartons;
- invoering ondergrondse restafvalinzameling bij hoogbouw (incl. diftar).

9. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Naar aanleiding van de uitkomsten van de tevredenheidsonderzoeken en de benchmark zijn er aantal conclusies te trekken en aanbevelingen te doen. Er zal per afvalstroom een bespreking volgen van de drie prestatie-indicatoren milieuefficiency, kostenefficiency en dienstverlening en tot slot (indien van toepassing) aanbevelingen van de onderzoekers.

9.1 Algemeen

Naast het feit dat de BCA continu op zoek is naar een balans tussen kosten, milieu en dienstverlening voor bewoners heeft de BCA de afgelopen jaren ook haar verantwoordelijkheid genomen vanuit sociaal oogpunt. Zo wordt vanaf 1 januari 2012 personeel voor de milieustraten ingehuurd, waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet. Ook de taken voor Stichting Actief zijn per 1 januari 2012 fors uitgebreid, door de inzameling van GHA op afroep aan huis en de distributie van tariefzakken. Verder worden vanaf medio 2012 verschillende pilotproeven voor textielinzameling in een aantal gemeenten uitgevoerd, waarbij social return een belangrijke doelstelling is. In de toekomst zal voor gemeenten invulling aan social return een aandachtspunt zijn. Het RMB zoekt voor de BCA daarom naar eventuele mogelijkheden om hier invulling aan te geven.

9.2 Inzameling restafval

Ongeveer 93% van de bewoners is tevreden over de huidige inzameling van restafval, 75,7% is tevreden en 17,1% zelfs zeer tevreden. Er wordt door de tariefzak een zeer hoog bronscheidingspercentage gehaald, waardoor de kosten van het gehele systeem relatief laag zijn. Er zijn geen investeringkosten en de verkoop van de tariefzakken dekt de verwerkingskosten van het restafval.

Aanbevelingen:

1. Onderzoek of het inzamelen van restafval met behulp van een ondergrondse container in wijken (met diftarpas) gunstig is op het gebied van kosten en scheidingsgedrag. Er dient rekening te worden gehouden met het feit dat het contract voor verwerking van restafval in 2017 afloopt. Daarnaast is er de onzekerheid van de tariefsontwikkeling die kan volgen op het aflopen van het contract.
2. Houd een 'reclamecampagne' voor de tariefzak, met het doel het beeld bij de burger te veranderen dat de tariefzak 'duur' is. Integendeel zelfs, het gebruik van de tariefzak leidt tot een aantoonbaar goedkoper afvalinzamelingssysteem. En leidt ook tot een lagere afvalstoffenheffing dan van vergelijkbare gemeenten. Als bron kunnen daarvoor de data van de benchmark gebruikt worden.
3. Verlaag de frequentie van huis-aan-huis inzameling van restafval van eenmaal per twee weken naar bijvoorbeeld eenmaal in de drie weken of eenmaal in de vier weken. Voorheen zat het plastic verpakkingsafval met het restafval in de tariefzak. Door de gescheiden inzameling van het plastic verpakkingsafval is een substantieel volume uit de tariefzak gehaald, waardoor bewoners minder vaak tariefzakken aanbieden.
4. Bekijk of de gecombineerde inzameling van restafval, gft-afval en plastic verpakkingsafval voordelen biedt op milieu- en financieel gebied. Voor bewoners is het vanuit dienstverlening handig om bijvoorbeeld eenmaal per twee weken op één dag alle afvalstromen ter inzameling aan te bieden.

9.3 Inzameling gft

Bijna 71% van de respondenten geeft aan dat het huidige aantal keer dat gft-afval wordt ingezameld goed is. Bijna 18% geeft aan dat dit in de zomer vaker mag zijn en in de winter minder vaak. Bijna 56% van de respondenten wil niets extra betalen wanneer gft-afval in de zomerperiode vaker wordt ingezameld en in de winter minder vaak, bijna 21% wil hiervoor € 0,- tot € 5,- per jaar betalen en bijna 18% € 6,- tot € 10,- per jaar.

Het bronscheidingspercentage voor gft-afval in het werkgebied is uitermate hoog (ruim hoger dan het gemiddelde van de benchmark). De doelstellingen vanuit het LAP1 worden ruimschoots gehaald. Het grote succes qua bronscheiding levert een voordeel op in de kosten van het te verwerken tonnage restafval, omdat het verwerkingstarief voor gft-afval (€55,- per ton) aanzienlijk lager is dan voor restafval (€ 142,- per ton).

Aanbevelingen:

1. Nader onderzoeken of de frequentie van inzameling voor gft-afval beter kan worden aangepast op het aanbod, zonder meerkosten.
2. Mogelijkheden onderzoeken om thuiscomposteren te stimuleren (hulpmiddelen subsidiëren, informatievoorziening verbeteren).

9.4 Plastic verpakkingsafval

Bijna 86% van de respondenten geeft aan dat de huidige frequentie van huis-aan-huis inzameling goed is (1x per twee weken). Bijna 80% van de respondenten geeft aan dat het goed is dat inzameling van plastic verpakkingsafval op de minimilieustraten per 1 januari is afgeschaft, omdat dit toch aan huis wordt ingezameld. 70% van het vrijkomende plastic verpakkingsafval wordt gescheiden ingezameld. Dit is landelijk gezien erg hoog.

Aanbeveling:

1. Continueer de huidige inzameling van plastic verpakkingsafval (eenmaal per twee weken aan huis en op de milieustraat Haps).

9.5 Inzameling oud papier / karton, glas, textiel

De burger is over het algemeen tevreden over de wijze waarop papier/karton, glas en textiel kunnen worden afgegeven. De doelstellingen van het LAP worden voor wat betreft glas, oud papier en karton textiel gehaald.

Aanbeveling:

1. Continueer de inzameling van oud papier en karton en (verpakkings)glas.
2. Verbeter de informatievoorziening over het gescheiden afgeven van textiel, met name de mogelijkheden om gescheurde en versleten kleding en vodden en lompen in de textielcontainers aan te bieden. Bijna 59% van de respondenten geeft aan niet te weten dat gescheurde en versleten kleding of vodden in de textielcontainer aangeboden mag worden.
3. Evalueer de in 2012 en 2013 uit te voeren pilots en streef naar een uniform inzamelsysteem voor textiel.

9.6 Inzameling via (mini)milieustraat

Door de wijze van inzameling op de milieustraat wordt een grote bronscheiding verkregen. Er wordt nagenoeg aan alle doelstellingen uit het LAP voldaan. De dienstverlening is hoger dan die van het gemiddelde van de benchmark.

In november 2010 zijn de openingstijden van de milieustraat en groenstraat in Haps verruimd met openstelling op maandag- en woensdagmiddag van 13.00 uur tot 17.00 uur. 72% van de respondenten is zeer tevreden over de huidige openingstijden.

Aan de respondenten is gevraagd wat voor hen de meest gunstige openingstijden zijn wanneer verdere verruiming van de openingstijden van de milieustraat in Haps doorgang vinden. Met name zaterdagmiddag lijkt een goed dagdeel voor eventuele verdere verruiming van de openingstijden van zowel de milieustraat en groenstraat Haps als de minimilieustraten. Voor eventuele verdere verruiming van de openingstijden van de milieustraat en groenstraat Haps wil 87% niets extra betalen, voor de minimilieustraten is dit 85%.

Aanbevelingen:

1. Licht burgers voor over de huidige tarieven voor verwerking van de afvalstromen.
2. Onderzoek de mogelijkheden het grof huishoudelijk restafval in meer afvalstromen te scheiden om zo tot een verdere kostenbesparing te komen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de in Brabant afgesloten contracten voor de aanlevering van restafval aan de AVI. Voor verdere scheiding komen in aanmerking: drankkartons, EPS, gips, harde kunststoffen, matrassen en tapijten/vloerbedekking. Houd hierbij rekening met de ontwikkelingen omtrent de producenten verantwoordelijkheid voor verpakkingen.

9.7 Kort en bondig

Geadviseerd wordt de huidige manier van inzamelen grotendeels te handhaven. Het systeem voldoet aan de landelijke richtlijnen. Daarnaast zijn de kosten voordelig en is 75,7% van de bewoners over het algemeen tevreden en 17,1% zelfs zeer tevreden.

Op enkele punten is verder optimalisatie van het inzamelsysteem mogelijk.

Deze verbeterpunten zijn als volgt in aanbevelingen geformuleerd:

1. Onderzoek of het inzamelen van restafval met behulp van een ondergrondse container in wijken (met diftarpas) gunstig is op het gebied van kosten en scheidingsgedrag. Er dient rekening te worden gehouden met het feit dat het contract voor verwerking van restafval in 2017 afloopt. Daarnaast is er de onzekerheid van de tariefsontwikkeling die kan volgen op het aflopen van het contract.
2. Houd een 'reclamecampagne' voor de tariefzak, met het doel het beeld bij de burger te veranderen dat de tariefzak 'duur' is. Integendeel zelfs, het gebruik van de tariefzak leidt tot een aantoonbaar goedkoper afvalinzamelingssysteem. En leidt ook tot een lagere afvalstoffenheffing dan van vergelijkbare gemeenten. Als bron kunnen daarvoor de data van de benchmark gebruikt worden.
3. Verlaag de frequentie van huis-aan-huis inzameling van restafval van eenmaal per twee weken naar bijvoorbeeld eenmaal in de drie weken of eenmaal in de vier weken. Voorheen zat het plastic verpakkingsafval met het restafval in de tariefzak. Door de gescheiden inzameling van het plastic verpakkingsafval is een substantieel volume uit de tariefzak gehaald, waardoor bewoners minder vaak tariefzakken aanbieden.

4. Bekijk of de gecombineerde inzameling van restafval, gft-afval en plastic verpakkingsafval voordelen biedt op milieu- en financieel gebied. Voor bewoners is het vanuit dienstverlening handig om bijvoorbeeld eenmaal per twee weken op één dag alle afvalstromen ter inzameling aan te bieden.
5. Nader onderzoeken of de frequentie van inzameling voor gft-afval beter kan worden aangepast op het aanbod, zonder meerkosten.
6. Mogelijkheden onderzoeken om thuiscomposteren te stimuleren (hulpmiddelen subsidiëren, informatievoorziening verbeteren).
7. Continueer de huidige inzameling van plastic verpakkingsafval (eenmaal per twee weken aan huis en op de milieustraat Haps);
8. Continueer de inzameling van oud papier en karton en (verpakkings)glas;
9. Verbeter de informatievoorziening over het gescheiden afgeven van textiel, met name de mogelijkheden om gescheurde en versleten kleding en vossen en lompen in de textielcontainers aan te bieden. Bijna 59% van de respondenten geeft aan niet te weten dat gescheurde en versleten kleding of vossen in de textielcontainer aangeboden mag worden;
10. Evalueer de in 2012 en 2013 uit te voeren pilots en streef naar een uniform inzamelsysteem voor textiel.
11. Licht burgers voor over de huidige tarieven voor verwerking van de afvalstromen;
12. Onderzoek de mogelijkheden het grof huishoudelijk restafval in meer afvalstromen te scheiden om zo tot een verdere kostenbesparing te komen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de in Brabant afgesloten contracten voor de aanlevering van restafval aan de AVI. Voor verdere scheiding komen in aanmerking: drankenkartons, EPS, gips, harde kunststoffen, matrassen en tapijten/vloerbedekking. Houd hierbij rekening met de ontwikkelingen omtrent de producenten verantwoordelijkheid voor verpakkingen.

Geadviseerd wordt om de huidige inzamelsystematiek voor restafval door middel van de blauwe tariefzak te handhaven, omdat de meerkosten van een extra minicontainer niet opwegen tegen het geringe voordeel op het gebied van dienstverlening.

Daarnaast wordt geadviseerd de huidige inzamelsystematiek voor grof huishoudelijk afval te handhaven en de op afroep inzameling aan huis nog meer te promoten.

10. ONTWIKKELINGEN

In de volgende paragrafen worden een aantal ontwikkelingen besproken welke van invloed kunnen zijn op beleidskeuzes.

10.1 Aanlever- en verwerkingscontracten voor huishoudelijk afval

Afvalsturing NV (tegenwoordig Attero en voorheen Essent Milieu) heeft in de jaren '90 voor de verwerking van huishoudelijk rest- en gft-afval langlopende contracten afgesloten met de AZN in Moerdijk en verschillende composteerinrichtingen. De Brabantse gemeenten hebben zich op hun beurt verplicht tot het aanleveren van restafval en gft-afval aan Afvalsturing. Zij garanderen een gezamenlijke aanlevering van 510 kiloton per jaar brandbaar huishoudelijk restafval aan de AZN in Moerdijk tot het einde van de economische levensduur van de AVI in 2017. De gewesten garanderen voor een evenredig deel (op basis van inwonertal) de nakoming van alle verplichtingen. Het toenmalige streekgewest Brabant-Noordoost heeft daartoe namens alle gemeenten in de regio Noordoost-Brabant overeenkomsten afgesloten met NV Afvalsturing Brabant.

Overeenkomst voor het verwerken van brandbaar huishoudelijk afval (van 15 juli 1993 en het addendum van 23 november 2001)

De duur van de overeenkomst is gelijk aan de duur van de verwerkingsovereenkomst tussen Afvalsturing en AZN. De overeenkomst eindigt juridisch op 1 februari 2012, met een stilzwijgende verlenging met vijf jaar. Feitelijk eindigt zij dus pas op 1 februari 2017, omdat dan ook de economische levensduur van AVI-Moerdijk eindigt.

Overeenkomst voor het verwerken van groente-, fruit- en tuinafval

Op 21 juli 2010 is een aanpassing/verlenging van de overeenkomst voor de verwerking van gft-afval getekend. Hiermee wordt de verwerking van gft-afval tot 1 februari 2017 zeker gesteld.

De tarieven voor de verwerking van gft-afval zijn aangepast van € 83,48 per ton exclusief btw (prijsspeil 2010) naar € 55,00 per ton met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2010 tot 1 juni 2012. Vanaf 1 juni 2012 bedraagt het verwerkingstarief € 45,00 per ton gft-afval exclusief btw.

Impact voor de afvalinzameling in het Land van Cuijk & Boekel

Binding tot 1 februari 2017 voor de verwerking van restafval aan het contract met Afvalsturing / Essent Milieu (Attero) en binding tot 1 februari 2017 voor de verwerking van gft-afval aan het contract met Attero.

10.2 Besluit Verpakkingen

Op 1 januari 2006 is de reeks verpakkingenconvenanten tussen overheid en bedrijfsleven vervangen door het Besluit Verpakkingen.

Per 1 januari 2010 zijn alle gemeenten verplicht huishoudelijk kunststof verpakkingsmateriaal gescheiden in te zamelen.

Voor het jaar 2006 tot en met 2010 gelde een inzamelvergoeding voor kunststof verpakkingsmateriaal van € 475,00 per ton. Daarnaast is een transportvergoeding ingesteld van €

1,50 per ton per kilometer enkele reis. Eenmalige vergoedingen zijn de opstartvergoeding en communicatievergoeding van respectievelijk € 0,54 en € 0,11 per inwoner. De inzamelvergoedingen voor 2011 en 2012 worden geïndexeerd. De inzamelvergoeding voor 2013 en verder wordt naar verwachting eind 2012 bekend gemaakt.

10.3 Concurrentie verbrandingsmarkt en recyclingmarkt

In een in 2010 verschenen rapport van het Economisch Bureau van het ING wordt geconcludeerd dat de hoeveelheid afval minder hard zal groeien dan de overheid veronderstelt. De capaciteit van installaties die afval verbranden neemt toe. Deze overcapaciteit zet de tarieven voor afvalverbranding onder druk. Afval zal echter op de lange termijn minder worden gebruikt als brandstof om energie op te wekken, maar meer gebruikt worden voor recycling.

De capaciteit van de installaties die afval verbranden (AVI's) zou volgens ING toenemen tot 8 megaton in 2012, maar volgens de ING is die raming aan de lage kant. Om de installaties rendabel te houden verlagen zij de tarieven om zo grotere hoeveelheden afval aan te trekken. Een besluit om niet uit te breiden zou verlichting kunnen bieden. ING wijst er echter op dat de afschrijvingskosten van de verbrandingsinstallaties lager worden en dat de opbrengst aan elektriciteit stijgt door een verbetering van het rendement. Daardoor hebben hergebruikers voorlopig een harde dobber aan de concurrentie van de verbranders.

Diverse partijen in Nederland (onder andere Van Gansewinkel Groep en Afval Energie Bedrijf (AEB)) importeren momenteel huishoudelijk restafval uit Ierland en Groot-Brittannië. Op dit moment is het verbranden van geïmporteerd afval in volle gang, maar dit kan afnemen als buitenlandse verbrandingscapaciteit wordt gerealiseerd, bijvoorbeeld in Groot-Brittannië en Ierland.

10.4 Tariefsontwikkelingen

De algemene teneur is dat de verwerkingstarieven voor restafval sterk gedaald zijn en dat de verwerkingstarieven voor gft-afval ook een dalende trend laten zien. De daling van de verwerkingstarieven van restafval wordt onder andere veroorzaakt door de heersende overcapaciteit van verbranding in Nederland en de afname van de hoeveelheid huishoudelijk restafval door verdergaande afvalscheiding.

Impact voor de afvalinzameling in het Land van Cuijk en Boekel

De restafvalverwerking wordt op zijn laatst vanaf 1 februari 2017 goedkoper, omdat de verbrandingscapaciteit in de huidige verbrandingsinstallaties meer dan voldoende blijkt dan het aanbod is.

Door verlenging met het contract van Attero voor gft-afval verwerking in 2010 zijn de verwerkingskosten voor gft-afval afgenomen, omdat meer partijen op de markt zijn die gft-afval verwerken waardoor de prijsconcurrentie is toegenomen.

10.5 Ontwikkelingen alternatieve afvalinzamelsystemen in Nederland

In deze paragraaf zijn enkele ontwikkelingen op afvalinzamelgebied opgenomen die interessant (kunnen) zijn voor het Land van Cuijk en Boekel.

Afval voor energie of materialenhergebruik

Grondstoffen worden steeds schaarser. Vanaf de jaren 90 is ingestoken op recycling van grondstoffen in plaats van integrale verbranding met als voornaamste doel het milieu te sparen. Tegenwoordig worden grondstoffen gerecycled, omdat het, naast dat het milieuvoordeel oplevert, met name economisch aantrekkelijk is. De link tussen grondstof uit afval en economie is nieuw. Door in te zetten op een hoogwaardige verwerking kan meer waarde uit afval worden gehaald en kan winst voor het milieu gecombineerd worden met winst voor de economie. Marktprijzen stimuleren recycling.

Er zijn al landen die exportverboden instellen voor zeldzame metalen, tropisch hout en voedsel. We zullen dus in de toekomst steeds meer zelf voor onze grondstoffen en energie moeten gaan zorgen. Bij de verbranding of vergisting van restafval of biomassa wordt het materiaal (deels) vernietigd, waardoor het niet meer bruikbaar is voor grondstofproductie.

Daarom moeten we naar een gesloten kringloop, waarbij afval niet ingezet wordt voor energieproductie, maar voor grondstof. De focus moet dus liggen op het scheiden van grondstoffen, zodat de materialen opnieuw gebruikt kunnen worden. Een voorbeeld is de gescheiden inzameling en verwerking van kunststof verpakkingsmateriaal. De afvalketen is allang niet meer een afvoerputje, maar is een verbindende schakel geworden als leverancier van grondstoffen.

Producentenverantwoordelijkheid

Als de industrie wil blijven beschikken over voldoende hoogwaardige grondstoffen, dan moet ze daar slim mee omgaan en die materialen terugwinnen uit de producten van vandaag. Op deze manier kan de grondstoffenschaarste te lijf gegaan worden en het vermindert bovendien de afhankelijkheid van primaire grondstoffen uit het buitenland.

Grondstoffen uit afval

Gemeenten zijn zich ervan bewust dat de waarde van grondstoffen uit afval toeneemt. Diverse gemeenten en samenwerkingsverbanden zijn proeven gestart om aan de bron (bij bewoners thuis) meer grondstoffen gescheiden van het restafval in te zamelen.

Bronscheiding of nascheiding

In Nederland zijn een aantal gemeenten die hebben gekozen voor nascheiding. Het ingezamelde restafval wordt dan in een sorteerinstallatie automatisch nagescheiden in grondstoffen. Uit onderzoek blijkt dat de kwaliteit en de kwantiteit van gescheiden grondstoffen door nascheiding niet zo goed is als brongescheiden grondstoffen. Het probleem met nascheiding is dat grondstoffen, doordat ze met relatief natte organische fracties (zoals gft-afval) worden ingezameld vervuild raken. Hierdoor zijn deze grondstoffen niet meer optimaal her te gebruiken en hebben ze een lagere waarde. In het uiterste geval moeten deze vervuilde grondstoffen alsnog verbrand worden. Het voordeel van scheiden aan de bron is dat de grondstoffen relatief schoon blijven, waardoor ze beter te verwerken zijn en een hogere waarde hebben.

Situatie voor de BCA

Aangezien in de BCA gemeenten 87% van het vrijkomende afval gescheiden ingezameld en gerecycled wordt door product- en materiaalhergebruik en nuttige toepassing (restafvalverbranding buiten beschouwing gelaten) zijn er al veel grondstoffenrotondes. Maar er kunnen nog meer individuele grondstoffen uit het restafval gescheiden worden en de mate waarin dit gebeurt kan nog verder toenemen. Dit blijkt ook uit de sorteeranalyses die in het voorjaar van 2012 uitgevoerd zijn. De verdere gescheiden inzameling van grondstoffen kan milieuvoordeel en kostenvoordeel voor de gemeenten en daarmee kostenverlaging voor de bewoners opleveren.

10.6 Tot slot

Dit zijn de onderzoeksresultaten tot zover. Het is nu aan de Bestuurscommissie Land van Cuijk en Boekel om een weloverwogen keuze te maken welke van de onderzochte opties doorgevoerd worden. Voor de vergadering van de BCA van 20 december 2012 zal het RMB een keuzenotitie voorbereiden waarin uitgangspunten voor het nieuwe bestek voor de inzameling van restafval, gft-afval, verpakkingsglas en mogelijk kunststof verpakkingsafval en textiel worden beschreven. De voorstellen in deze keuzenotitie wordt onderbouwd met argumenten op zowel milieu als financieel gebied en op het gebied van dienstverlening voor bewoners.

Op bladzijde 3 van dit rapport stelde een dame zichzelf de vraag "waar zal ik het laten?". Afhankelijk van de keuze van de Bestuurscommissie op 20 december 2012 kent de dame in het vervolg precies de plaats waar zij haar afval kan deponeren.

11. BRONNENLIJST

Literatuur

- Afvalprofiel peiljaar 2011 Land van Cuijk en Boekel, Cyclus management, concept-eindrapport, juli 2012.
- Land van Cuijk en Boekel Sorteertanalyses huishoudelijk restafval voorjaar 2012, Eureco, augustus 2012.
- *De Gemeentelijke afvalmonitor, wat je moet weten om je afval te meten*, tweede - aangepaste - druk. Utrecht: Afval Overleg Orgaan, mei 2004.
- "Afvalstoffenheffingen 2011 uitvoering afvalbeheer" van Senternovem mei 2011.
- *Jaarrekening 2011 Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk & Boekel*, Cuijk: Regionaal Milieubedrijf, 2012.
- *Afvalwijzer 2011 voor huishoudens in de gemeenten... (routes 1 tot en met 11 en kunststof 1 tot en met 19)*, Cuijk: Regionaal Milieubedrijf, 2010.
- *Uitvoering van de afvalstoffenverordening regio Land van Cuijk & Boekel*, Cuijk: Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk & Boekel, september 2011.

Bijlage 1 Voorbeeld afvalwijzer 2011

Bijlage 2 Begeleidende brief en vragenlijst bewonersonderzoek

Bijlage 3: Overzicht resultaten sorteeranalyses 2012

GEMEENTE: RMB																	
OVERZICHT SAMENSTELLING HUISHOUDELIJK RESTAFVAL OP BASIS VAN GEWICHT																	
Fracties	Boekel voorjaar 2012		Boxmeer HB voorjaar 2012		Boxmeer LB voorjaar 2012		Cuijk lb voorjaar 2012		Grave centrum voorjaar 2012		Buitengebied Noord voorjaar 2012		Buitengebied Zuid voorjaar 2012		GEMIDDELD LVC & B	GEMIDDELD kg per inwoner	BEOORDELING kg per inwoner
GFT	31,7%		39,2%		28,0%		32,7%		39,5%		23,5%		33,1%		32,5%	18,5	zeer hoog
Gft excl. tuinafval	29,1%		38,1%		27,4%		25,6%		32,1%		23,0%		31,5%		29,6%	16,8	zeer hoog
Tuinafval	2,6%		1,1%		0,5%		7,0%		7,4%		0,5%		1,6%		3,0%	1,7	normaal
PAPIER/KARTON HERBRUIKBAAR	5,1%		7,7%		16,7%		8,7%		6,4%		5,9%		5,5%		8,0%	4,6	zeer laag
PAPIER/KARTON NIET HERBRUIKBAAR	25,3%		14,5%		18,5%		16,1%		18,4%		26,0%		17,6%		19,5%	11,1	
Luiers	8,6%		2,3%		4,6%		2,8%		8,7%		7,1%		1,7%		5,1%	2,9	zeer laag
Drankkarton	5,8%		5,6%		4,4%		5,2%		3,1%		10,3%		7,9%		6,0%	3,4	hoog
papier niet herbruikbaar overig	10,8%		6,6%		9,5%		8,1%		6,6%		8,6%		8,0%		8,3%	4,7	hoog
KUNSTSTOFFEN TOTAAL	10,3%		12,9%		10,5%		12,4%		9,2%		11,0%		13,1%		11,4%	6,5	
Kunststof Nedvang	4,3%		6,8%		4,6%		4,4%		5,2%		4,8%		5,1%		5,0%	2,9	zeer laag
Kunststof overig	6,0%		6,1%		5,9%		8,0%		4,0%		6,2%		8,1%		6,3%	3,6	zeer laag
GLAS (GLASBAK)	4,3%		3,2%		2,6%		2,5%		4,5%		3,0%		3,3%		3,3%	1,9	normaal
TEXTIEL	4,8%		2,0%		4,8%		7,5%		5,3%		6,5%		8,2%		5,6%	3,2	normaal
Textiel excl. schoeisel	4,3%		1,4%		3,5%		6,3%		4,8%		5,6%		7,0%		4,7%	2,7	normaal
Schoeisel	0,5%		0,6%		1,2%		1,2%		0,5%		0,9%		1,2%		0,9%	0,5	normaal
METAAL	5,7%		6,1%		6,8%		5,5%		4,7%		9,1%		4,5%		6,1%	3,5	laag
APPARATEN	0,6%		0,2%		0,7%		1,2%		1,0%		0,3%		0,9%		0,7%	0,4	normaal
HOUT	1,3%		0,4%		0,9%		0,5%		0,4%		1,3%		0,8%		0,8%	0,5	laag
STEENPUIN	0,9%		3,7%		1,8%		1,0%		1,5%		2,1%		2,6%		2,0%	1,1	laag
KCA	0,34%		0,25%		0,16%		0,06%		0,03%		0,19%		0,02%		0,15%	0,09	laag
ZEEF 0-20 MM	4,0%		3,9%		4,2%		5,7%		5,2%		4,1%		5,0%		4,6%	2,6	laag
OVERIG REST	5,7%		6,0%		4,3%		6,2%		3,8%		6,9%		5,2%		5,5%	3,1	
TOTAAL	100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		100,0%	57,0	